

30.12.2002/1290

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Yleiset säännökset

1 § (9.7.2004/636)

Lain tarkoitus

Työttömän työnhakijan taloudelliset mahdollisuudet hakea työtä ja parantaa edellytyksiään päästä tai palata työmarkkinoille turvataan korvaamalla työttömyydestä aiheutuvia taloudellisia menetyksiä tämän lain mukaisesti.

2 §

Etuudet

Työttömän työnhakijan perustoimeentulo työttömyyden aikana turvataan työttömyyspäivärahalla ja työmarkkinatuella.

Työmarkkinatukea maksetaan työnhakijalle, joka ei ole ollut vakiintuneesti työmarkkinoilla tai on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan. Vakiintuneesti työmarkkinoilla olleelle ja palkkatyöstä, yritystoiminnasta tai siihen rinnastettavasta omasta työstä toimeentulon saaneelle työnhakijalle maksetaan työttömyyspäivärahaa. Työttömyyspäiväraha maksetaan työttömyyskassalaissa ([603/1984](#)) tarkoitettussa työttömyyskassassa vakuutettuina oleville ansiopäivärahana ja muille peruspäivärahana.

Työmarkkinatuki maksetaan maahanmuuttajalle kotoutumistukena sinä aikana, jolloin hänellä on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma. ([30.12.2010/1388](#))

L:lla [1388/2010](#) lisätty 3 momentti tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

3 momentti on kumottu L:lla [22.12.2009/1188](#).

3 § (30.4.2010/313)

Etuuden saajan yleiset oikeudet ja velvollisuudet

Työnhakijalla on oikeus työllistymissuunnitelmaan siten kuin julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa ([1295/2002](#)) säädetään.

Etuuden saajan yleisenä velvollisuutena on hakea aktiivisesti työtä ja koulutusta, antaa työ- ja elinkeinotoimistolle ammatillista osaamistaan, työhistoriaansa, koulutustaan ja työkykyään koskevat tiedot ja selvitykset, toteuttaa yhdessä työ- ja elinkeinotoimiston kanssa laadittua työllistymissuunnitelmaa sekä tarvittaessa hakeutua ja osallistua työllistymistään edistäviin palveluihin ja toimenpiteisiin.

4 § (22.12.2009/1560)

Lain toimeenpano

Työttömyysturvan toimeenpanoa johtaa, ohjaa ja kehittää ylimpänä viranomaisena toimeentuloturvaan liittyvien asioiden osalta sosiaali- ja terveystoimi- ja työvoimapolitiikan osalta työ- ja elinkeinoministeriö.

Tämän lain mukaiset toimeenpanotehtävät hoitaa työmarkkinatuen ja peruspäivärahan osalta

Kansaneläkelaitos ja ansiopäivärahan osalta työttömyyskassalaissa tarkoitetut työttömyyskassat.

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä Kansaneläkelaitosta ja työttömyyskassaa sitovan lausunnon siten kuin 11 luvun 4 §:ssä säädetään. Lausuntokäytännön lainmukaisuutta ja yhdenmukaisuutta valvoo toimialueellaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen virkamies (*työttömyysturva-asiamies*). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää lisäksi toimialueeltaan työttömyysturva-asiamiehen sijaisen. Työttömyysturva-asiamiehen sijaiseen sovelletaan, mitä muualla tässä laissa säädetään työttömyysturva-asiamiehestä.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *työttömyysetuudella* työttömyyspäivärahaa ja työmarkkinatukea; (22.12.2009/1199)
  - 2) *työttömyyspäivärahalla* palkansaajalle ja yrittäjälle myönnettävää peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa; (22.12.2009/1199)
  - 3) *työsuhteella* työtä, jota tehdään työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tai merimieslain (423/1978) 1 §:ssä tarkoitetun työsopimuksen taikka ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun oppisopimuksen perusteella, ja jota ei tehdä 6 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä;
  - 4) *kokoaikatyöllä* työsuhteessa tehtyä työtä, jossa työaika on enemmän kuin 75 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta;
  - 5) *osa-aikatyöllä* työsuhteessa tehtyä työtä, jossa työaika on enintään 75 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta;
  - 6) *lomautuksella* työnantajan suorittamaa lomautusta tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä;
  - 7) *työssäoloehdolla* sekä palkansaajan että yrittäjän ansiopäivärahan ja peruspäivärahan saamisen edellytyksenä olevaa työssäoloa;
  - 8) *korvauksettomalla määräjalla* aikaa, jolta työttömyysetuutta ei makseta työstä eroamisen tai kieltäytymisen taikka muun 2 ja 8 luvussa säädetyn menettelyn johdosta;
  - 9) *työssäolovelvoitteella* työssä- tai koulutuksessaoloa, joka edellytetään ennen kuin työttömyysetuutta voidaan maksaa toistuvan 8 kohdassa tarkoitetun työhaluttomuutta osoittavan menettelyn jälkeen, taikka työssä- tai koulutuksessaoloa taikka osallistumista työllistymistä edistävään palveluun, joka edellytetään ennen kuin työmarkkinatukea voidaan maksaa työttömyysajalta 8 luvun 2 §:n 3 momentissa, 4 a §:ssä tai 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun menettelyn jälkeen; (30.4.2010/313)
  - 10) *työllistymissuunnitelmalla* julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaista työ- ja elinkeinotoimiston yhdessä työnhakijan kanssa laatimaa suunnitelmaa; (30.4.2010/313)
  - 10 a) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua aktivointisuunnitelmaa ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa; (30.12.2010/1388)
- L:lla 1388/2010 muutettu 10a kohta tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:
- 10 a) *työllistymissuunnitelmaa korvaavalla suunnitelmalla* kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001) tarkoitettua aktivointisuunnitelmaa ja maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetussa laissa (493/1999) tarkoitettua kotoutumissuunnitelmaa; (30.4.2010/313)
  - 11) *korkeimmalla korotetulla palkkatuella* julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 9 §:n 3 momentissa

tarkoitettua tukea; ([21.12.2007/1354](#))

12) *säästeellä* työsuhteessa rakennus- ja metsäalalla tapahtuvan työn suorittamisen estymistä, joka johtuu yksinomaan ja välittömästi pakkasesta ja jonka johdosta työnantajalla ei ole työsopimuslain 2 luvun 12 §:n 2 momentin mukaista palkanmaksuvelvollisuutta; ([29.5.2009/344](#))

13) *työaikapankilla* yritys- tai työpaikkakohtaisesti kirjallisesti sovittua työntekijöiden työaikajärjestelyä, jolla voidaan säästää työaikaa, ansaittuja vapaita tai vapaa-ajaksi muutettuja rahamääräisiä korvauksia toisiinsa yhdistäen ja nostaa palkallista vapaa-aikaa tai rahakorvausta; ([29.5.2009/344](#))

14) *lomautukseen rinnastettavalla syyllä* työnteon ja palkanmaksun keskeytymistä kokonaan työsopimuslain 2 luvun 12 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua syystä tai työsopimuksen ehdon takia sekä työnteon ja palkanmaksun keskeytymistä kokonaan eduskunnan virkamiehistä annetun lain ([1197/2003](#)) 43 §:ssä, kirkkolain ([1054/1993](#)) 6 luvun 9 §:ssä, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain ([304/2003](#)) 47 §:ssä, puolustusvoimista annetun lain ([551/2007](#)) 48 §:ssä, Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain ([1166/1998](#)) 31 §:ssä, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain ([1382/1995](#)) 38 §:ssä tai valtion virkamieslain ([750/1994](#)) 40 §:ssä tarkoitettua syystä; ei kuitenkaan, jos keskeytymisen syynä on virkasuhteessa olevan kieltäytyminen hänen terveydentilaansa koskevista tarkastuksista tai tutkimuksista taikka terveydentilaansa koskevien tietojen antamisesta. ([29.5.2009/344](#))

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset olosuhteista, joiden vallitessa sääste voi olla olemassa, ja työtehtävistä, joiden suorittaminen sen vuoksi saattaa estyä. ([28.11.2003/970](#))

Tätä lakia sovellettaessa virkasuhteessa tehtävä työ ja virkasuhteeseen liittyvä asia rinnastetaan työsuhteeseen ja työsopimusasiaan.

6 §

Yrittäjä

Yrittäjäksi katsotaan tässä laissa henkilö, joka päätointaan varten on yrittäjän eläkelain ([1272/2006](#)) tai maatalousyrittäjän eläkelain ([1280/2006](#)) mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen. Yrittäjänä ei kuitenkaan pidetä maatalousyrittäjän eläkelain 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettua apurahansaajaa. ([19.12.2008/997](#))

Yrittäjäksi katsotaan myös yrityksen osaomistaja. Osaomistajana pidetään tätä lakia sovellettaessa henkilöä,

1) joka työskentelee johtavassa asemassa osakeyhtiössä, jossa hänellä itsellään on vähintään 15 prosenttia tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä yhdessä perheenjäsentensä kanssa on vähintään 30 prosenttia osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai muutoin vastaava määräämisvalta; tai

2) joka työskentelee osakeyhtiössä, jossa hänellä itsellään tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä yhdessä perheenjäsentensä kanssa on vähintään puolet osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai muutoin vastaava määräämisvalta; tai

3) joka edellä 1 tai 2 kohdassa säädetyllä tavalla työskentelee muussa yrityksessä tai yhteisössä, jossa hänellä tai hänen perheenjäsenillään tai hänellä yhdessä perheenjäsentensä kanssa katsotaan olevan mainituissa kohdissa sanottua vastaava määräämisvalta.

Omistusosuutta laskettaessa otetaan huomioon myös välillinen toisten yritysten ja yhteisöjen kautta tapahtuva omistaminen, jos henkilö tai hänen perheenjäsenensä tai henkilö yhdessä perheenjäsentensä kanssa omistaa väliyhteisöstä vähintään puolet tai heillä on vastaava määräämisvalta.

Henkilön katsotaan olevan johtavassa asemassa yrityksessä, jos hän on osakeyhtiön toimitusjohtaja tai hallituksen jäsen tai jos hän osakeyhtiössä tai muussa yrityksessä tai yhteisössä on vastaavassa asemassa. Perheenjäseneksi katsotaan yrityksessä työskentelevän henkilön puoliso ja henkilö, joka on yrityksessä työskentelevälle henkilölle sukua suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa ja asuu henkilön kanssa samassa taloudessa.

Yrityksessä työskentelemisen vaikutuksesta oikeuteen saada työttömyysetuutta säädetään 2 luvun 4–5 §:ssä.

7 §

Avoliitto ja puolisoiden asuminen erillään

Kun etuuden saamiseen tai sen määrään taikka muulla tavoin vaikuttaa se, onko henkilö avioliitossa, noudatetaan seuraavaa:

- 1) jos mies ja nainen, jotka eivät ole keskenään avioliitossa, elävät jatkuvasti avioliitossa eli yhteisessä taloudessa ja muutoinkin avioliitonomaisissa olosuhteissa, heihin sovelletaan, mitä laissa säädetään puolisoista; ja
- 2) jos aviopuolisot asuvat välien rikkoutumisen vuoksi jatkuvasti erillään eikä heillä ole yhteistä taloutta, heihin ei sovelleta puolisoita koskevia säännöksiä.

8 § (9.7.2004/636)

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomessa työ- tai virkasuhteessa tai muussa palvelussuhteessa olevaan henkilöön, ulkomaisessa ulkomaan liikenteeseen käytettävässä kauppa-aluksessa työskentelevään henkilöön sekä yrittäjään ja työttömään henkilöön siten kuin jäljempänä säädetään.

Lakia sovelletaan myös työntekijään, jonka suomalainen työnantaja on Suomesta lähettänyt ulkomaille työhön samalle työnantajalle. Sama koskee työntekijää, jonka suomalainen yritys on lähettänyt ulkomaille työhön tämän yrityksen kanssa samaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvaan ulkomaiseen emo-, tytär- tai sisaryritykseen, jos työntekijän työsuhte lähettäneeseen yritykseen jatkuu ulkomailta työskentelyn ajan.

Lakia sovelletaan myös Suomen valtion palveluksessa työskentelevään henkilöön, joka lähetettyyn henkilöstöön kuuluvana työskentelee Suomen ulkomaan edustustossa, tai johon välittömästi ennen palvelussuhteen alkamista sovellettiin tätä lakia.

Tätä lakia ei sovelleta palkansaajaan, joka ei ole velvollinen maksamaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 15 §:n mukaista työttömyysvakuutusmaksua. Lakia sovelletaan kuitenkin henkilöön, joka ei ole sen kalenterikuukauden jälkeen, jona hän täyttää 65 vuotta velvollinen suorittamaan työttömyysvakuutusmaksua työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 15 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella, vaikka hän on oikeutettu työttömyysetuuksiin. (30.12.2004/1330)

Tätä lakia ei sovelleta myöskään ulkomaan kansalaiseen, joka Suomessa palvelee vieraan valtion diplomaattisena edustajana, lähetettynä konsuliedustajana, valtioiden välisessä järjestössä tai kuuluu vieraan valtion ulkomaanedustuston hallinnolliseen tai tekniseen henkilökuntaan, palveluskuntaan taikka on edellä tarkoitettun henkilön yksityis palvelija.

Oikeus tämän lain mukaisiin etuuksiin on työttömällä, joka asuu Suomessa ja täyttää etuuden saamisen edellytykset siten kuin tässä laissa säädetään, jollei sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetusta neuvoston asetuksesta (ETY) N:o 1408/71, jäljempänä *sosiaaliturva-asetus*, tai sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 883/2004, jäljempänä *perusasetus*, taikka pohjoismaisesta sosiaaliturvasopimuksesta (SopS 135–136/2004) muuta johdu. Työnhakija, joka on perusasetuksen 64 artiklassa tarkoitettulla tavalla mennyt toiseen valtioon hakeakseen sieltä työtä, on oikeutettu saamaan toisessa valtiossa tapahtuvan työnhaun ajalta työttömyyspäivärahaa enintään kolmen kuukauden ajan. (14.5.2010/361)

Suomessa asuminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 3, 3 a, 4 ja 10 §:n mukaan. Jos kysymys on oikeudesta työttömyyskassan maksamaan etuuteen, työttömyyskassan on tarvittaessa ennen päivärahaa koskevan päätöksen antamista pyydettävä Kansaneläkelaitoksen päätös siitä, asuuko henkilö Suomessa.

9 § (30.4.2010/313)

Työssäkäyntialue

Henkilön työssäkäyntialue ulottuu 80 kilometrin etäisyydelle hänen tosiasiallisesta asuinpaikastaan. Jos muuhun arvioon ei ole aihetta, henkilön tosiasiallisena asuinpaikkana pidetään hänen työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään merkittyä osoitettaan.

2 luku

Etuuden saamisen työvoimapoliittiset edellytykset

1 § (30.4.2010/313)

Työtön työnhakija

Työttömyysetuuteen on tässä laissa säädetty edellytyksin oikeus kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla. Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saavalla työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen, vaikka hän ei hae kokoaikatyötä.

Työttömänä pidetään henkilöä, joka ei ole työsuhteessa tai päätoimisesti työllistyy yrittäjänä tai omassa työssä. Työttömänä pidetään lisäksi kokoaikaisesti lomautettua, 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa ja 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua henkilöä.

Työnhakijana pidetään henkilöä, joka ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle työtarjouksia ja muita yhteydenottoja varten postiosoitteensa ja mahdolliset muut yhteystietonsa, joiden avulla hänet voidaan viivytyksettä tavoittaa, ja joka julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa säädettyllä tavalla:

- 1) on rekisteröity työnhakijaksi työhallinnon asiakaspalvelun tietojärjestelmään;
- 2) on pitänyt työnhakunsa työ- ja elinkeinotoimistossa voimassa;
- 3) asioi työ- ja elinkeinotoimistossa toimiston edellyttämällä tavalla.

Kokoaikatyötä hakevana pidetään työnhakijaa, jonka työnhaun ja mahdollisen työllistymissuunnitelman tavoitteena on työllistyminen kokoaikatyöhön.

1 a § (17.12.2010/1159)

Ulkomaalaisen oikeus työttömyysetuuteen

Henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyysetuuteen tämän lain mukaisesti, jos hänellä on rajoittamaton oikeus ansiotyöhön Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen perusteella.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla henkilöllä, joka ei ole Suomen kansalainen, on oikeus työttömyysetuuteen tämän lain mukaisesti, jos hänellä on oikeus ansiotyöhön muun kuin tilapäisen oleskeluluvan perusteella.

2 §

Muu kuin työsuhteessa tehty työ

Työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen tämän lain mukaisesti siltä ajalta, jona hän palkatta osallistuu tavanomaiseen yleishyödylliseen vapaaehtoistyöhön tai tavanomaiseen talkootyöhön. (22.12.2009/1199)

Työnhakijalla, joka palkatta työskentelee yrityksessä tai sellaisissa tehtävissä, jotka yleisesti tehdään työsuhteessa tai yritystoimintana, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen.

3 § (22.12.2009/1560)

Työmarkkinoillaolon esteet

Henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen, jos hän on estynyt olemasta työmarkkinoilla ulkomaanmatkan, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen taikka sairaalassa tapahtuvan hoidon tai muun tähän verrattavan laitoshoidon taikka muun näihin rinnastettavan syyn johdosta.

Henkilön on kuitenkin katsottava olevan työmarkkinoilla sellaisen työ- ja elinkeinotoimistolle etukäteen ilmoittamansa, satunnaisen ja lyhyen ulkomaanmatkan ajan, jona hän on tavoitettavissa ja kykenee kohtuullisessa ja tavanomaisessa ajassa ottamaan vastaan työtä tai koulutusta.

4§**Yritystoiminta ja oma työ (19.12.2008/997)**

Henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen siltä ajalta, jona hän työllistyy päätoimisesti yrittäjänä tai sitä vastaavalla tavalla omassa työssään. Yrityksenä pidetään myös maatalousyrittäjästä.

Henkilön, joka aloittaa 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetun yritystoiminnan tai oman työn, katsotaan työllistyvän siinä päätoimisesti, jos toiminnan vaatima työmäärä on niin suuri, että se on esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle. Yritystoiminta voidaan katsoa aloitetuksi aikaisintaan varsinaisen tuotannollisen tai taloudellisen toiminnan aloittamisesta, ellei erityisistä syistä muuta johdu. Yritystoiminnan ja oman työn aloittamisajankohdasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Yritystoiminta tai oma työ katsotaan sivutoimiseksi, jos henkilön työssäolon perusteella tai muutoin voidaan päätellä yritystoiminnan tai oman työn vaatiman työmäärän olevan niin vähäinen, ettei se ole esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle.

5§**Yritystoiminnan päättymisen ja keskeytyminen**

Päätoimisesti yritystoiminnassa 4 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetulla tavalla työllistyneen henkilön katsotaan edelleen työllistyvän siinä siihen ajankohtaan asti, jona yritystoiminta todistettavasti on lopetettu tai se on ollut yhdenjaksoisesti keskeytyneenä neljän kuukauden ajan. Yritystoiminta on katsottava lopetetuksi konkurssiin asettamisella tai siinä aiemmin työllistyneen henkilön työkyvyn alennuttua olennaisesti tai kun muutoin on ilmeistä, ettei sitä enää jatketa. Yritystoiminta katsotaan todistettavasti keskeytetyksi, kun yhtiön selvitystilan tai yhtiön purkamista koskevan sopimuksen taikka ammatinharjoittajan tekemien ilmoitusten ja toimenpiteiden perusteella on pääteltävissä, että tuotannollinen ja taloudellinen toiminta on keskeytetty. Yritystoiminnan tai oman työn päättymisestä tai keskeytymisestä ja siitä vaadittavista selvityksistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (19.12.2008/997)

Yritystoiminta katsotaan sivutoimiseksi, jos henkilö on ollut vähintään 10 kuukautta kyseiseen yritystoimintaan liittymättömässä kokoaikatyössä tai muutoin voidaan päätellä yritystoiminnan vaatiman työmäärän olevan niin vähäinen, ettei se ole esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle. (19.12.2008/997)

Yritystoiminnan lopettamista tai vähintään neljän kuukauden keskeytystä ei edellytetä, jos:

- 1) henkilön päätoiminen työllistyminen on ollut satunnaista;
- 2) henkilön työ on loppunut tuotantosuunnan lopettamisen tai vastaavan syyn johdosta;
- 3) henkilöä on pidettävä palkansaajaan rinnastettavana yrittäjänä;
- 4) yritystoimintaa luonnonolosuhteista johtuen on pidettävä kausiluonteisena; tai
- 5) henkilön työ on loppunut yritystoiminnan edellytysten pysyväisluonteisen heikentymisen johdosta ja yritystoiminnasta siinä työskentelevää henkilöä kohti syntyvä tulo on vähemmän kuin 5 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu yritystoiminnan olennaisuutta osoittava työtulon määrä.

(22.12.2009/1188)

Mitä edellä 3 momentin 1, 2 ja 5 kohdassa säädetään, sovelletaan 1 luvun 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuun perheenjäseneseen, jolla itsellään ei ole eikä kahden edellisen vuoden aikana ole ollut vähintään 15 prosenttia yrityksen osakepääomasta tai osakkeiden tuottamasta äänivallasta eikä muutoinkaan määräysvaltaa yrityksessä. Mitä tämän pykälän 3 momentin 5 kohdassa säädetään, koskee perheenjäsenä yrityksessä, jossa ei työskentele muita kuin yrittäjän perheenjäseniä. Henkilön päätoimisen työllistymisen katsotaan olleen satunnaista, jos hän on työllistynyt yrityksessä tai omassa työssä yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan.

(22.12.2009/1188)

Palkansaajaan rinnastettavalla yrittäjällä tarkoitetaan yrittäjää, joka itse osallistuu työsuoritukseen ja on pysyvässä toimeksiantosuhteessa pääsääntöisesti yhteen toimeksiantajaan, jonka välittömän johdon ja

valvonnan alainen hän on. Lisäksi edellytetään, ettei hänellä ole viimeksi kuluneen vuoden aikana työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien ollut yhteensä enempää kuin yksi ulkopuolinen työntekijä kerrallaan palveluksessaan.

Kausiluonteisena pidetään yritystoimintaa, jota on keskimäärin mahdollista harjoittaa yhteensä enintään kuuden kuukauden ajan vuodessa. Lisäksi edellytetään, ettei kausiluonteisesta yritystoiminnasta saatu tuloa turvaa eikä ole tarkoitettu turvaamaan ympärivuotista toimeentuloa.

5 a § (19.12.2008/997)

Oman työn päätyminen

Päätoimisesti omassa työssään 4 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettulla tavalla työllistyneen henkilön katsotaan edelleen työllistyvän siinä siihen ajankohtaan asti, kun työnhakijan esittämän selvityksen perusteella tai muuten on ilmeistä, ettei toimintaa enää jatketa.

Oman työn katsomisesta sivutoimiseksi on voimassa, mitä 5 §:n 2 momentissa sivutoimisesta yritystoiminnasta säädetään.

6 §

Opiskelu

Päätoimisella opiskelijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Rajoitus koskee myös päätoimisen opiskelun lomajaksoja.

Päätoimisina pidetään

- 1) opintoja, joiden tavoitteena on alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen;
- 2) lukio-opintoja, kun niiden oppimäärän mukainen laajuus on yhteensä vähintään 75 kurssia; sisäoppilaitoksessa järjestetyt lukio-opinnot katsotaan kuitenkin aina päätoimisiksi; ja
- 3) ammatillisia ja muita opintoja, kun opintojen opintosuunnitelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä tai kolme opintoviikkoa opiskelukuukautta kohti, tai jollei opintojen laajuutta ole määritelty opintopisteinä tai -viikkoina, kun opetusohjelman mukainen laajuus on keskimäärin vähintään 25 viikkotuntia. (21.12.2007/1354)

Henkilön aloittamaa muuta kuin edellä tarkoitettua opiskelua pidetään päätoimisena opiskeluna, jos opintojen vaatima työ määrä, ottaen huomioon opintojen opetussuunnitelman mukainen laajuus, opiskelun sitovuus, henkilön aikaisempi työssäolo ja aiemmin hankkima koulutus, on niin suuri, että se on esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle työmarkkinoilla yleisesti sovellettavin ehdoin.

7 §

Päätoimisen opiskelun päätyminen ja keskeytyminen

Päätoimisesti opiskelleen henkilön opiskelua pidetään päätoimisena siihen saakka, kun hän on todisteellisesti päättänyt opintonsa. Lukion tai perusopetuksen koko oppimäärää suorittavaa pidetään aina päätoimisena opiskelijana lukukauden päättymiseen saakka.

Työnhakijaa ei pidetä päätoimisena opiskelijana, jos opiskeluaikaisen vakiintuneen työssäolon tai yritystoiminnan harjoittamisen perusteella on ilmeistä, ettei opiskelu ole esteenä kokoaikaisen työn vastaanottamiselle.

Yliopisto-opiskelijaa, joka on keskeyttänyt opintonsa vähintään vuoden ajaksi, ei keskeytysaikana pidetä päätoimisena opiskelijana.

8 §

Työmarkkinoiden käytettävissä olo

Työnhakijalla, joka ei ole työmarkkinoiden käytettävissä, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen.

Työnhakija ei ole työmarkkinoiden käytettävissä, jos hän itse asettaa sellaisia rajoituksia, jotka estävät tarjotun työn vastaanottamisen työmarkkinoilla yleisesti sovellettavin ehdoin tai estävät osallistumisen tarjottuun hänelle soveltuvaan koulutukseen. Työnhakijalle on työtä tai koulutusta tarjottaessa varattava kohtuullinen aika lastenhoidon järjestämiseen sekä kulkuvaikeuksien ja muiden vastaavien rajoitusten poistamiseen.

Työnhakija ei ole työmarkkinoiden käytettävissä, jos hän on edellä tarkoitettujen rajoitusten vuoksi eronnut työstä tai koulutuksesta.

Työnhakijan on katsottava olevan jälleen työmarkkinoiden käytettävissä, kun hän työstä tai koulutuksesta kieltäytymisen tai eroamisen jälkeen on työssäolollaan tai muulla luotettavalla tavalla osoittanut poistaneensa edellä tarkoitettujen rajoitukset.

9 §

Työstä eroaminen ja erottaminen

Työnhakijalla, joka ilman pätevää syytä on eronnut työstään tai joka on itse aiheuttanut työsuhteen päättymisen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 90 päivän ajalta työsuhteen päättymisestä lukien. Jos työ olisi kestänyt enintään viisi päivää, oikeutta työttömyysetuuteen ei ole 30 päivän ajalta.

Edellä 1 momentissa säädettyä sovelletaan myös, kun työnhakijan työnteko ja palkanmaksu ovat keskeytyneet kokonaan eduskunnan virkamiehistä annetun lain 43 §:ssä, kirkkolain 6 luvun 9 §:ssä, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 47 §:ssä, puolustusvoimista annetun lain 48 §:ssä, Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain 31 §:ssä, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain 38 §:ssä tai valtion virkamieslain 40 §:ssä tarkoitetusta syystä. (29.5.2009/344)

Jos työntekijä, jonka työsopimus on irtisanottu työsopimuslain 7 luvun 2 §:ssä tai merimieslain 39 §:ssä tarkoitetulla perusteella taikka jonka työsopimus on purettu työsopimuslain 8 luvun 1 §:n 1 momentin tai merimieslain 49 §:n perusteella, on todisteellisesti riitauttanut irtisanomisen irtisanomisajan kuluessa tai purkamisen kolmen kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä, ei ennen työsopimusasiassa tehtyä lopullista ratkaisua voida katsoa, että hän olisi 1 momentissa tarkoitetulla tavalla itse aiheuttanut työsuhteen päättymisen, jollei riitautusta ole pidettävä ilmeisen aiheettomana.

10 §

Pätevä syy työstä eroamiseen

Henkilöllä on pätevä syy erota työstä työsopimuslain 8 luvun 1 §:n 2 momentissa (purkamisperuste) tarkoitetuissa tapauksissa, tai silloin, kun työtä hänen työkykynsä huomioon ottaen ei voida pitää sopivana.

Jos henkilö on ottanut vastaan sellaista työtä, jota ei voida pitää hänen ammatitaitonsa huomioon ottaen hänelle sopivana, hänellä on pätevä syy erota sanotusta työstä sinä aikana, jona hänellä olisi ollut 13 §:n nojalla oikeus menettämättä oikeuttaan työttömyysetuuteen kieltäytyä ottamasta vastaan sanottua työtä.

3 momentti on kumottu L:lla 22.12.2009/1199.

Henkilöllä on oikeus erota työstä menettämättä oikeutta työttömyysetuuteen myös muusta kuin edellä 1–3 momentissa tarkoitetusta syystä, jos se on pätevyydeltään verrattavissa näihin.

11 § (22.12.2009/1560)

Työmarkkinoilta poissaolo

Työnhakijalla, joka on ollut työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymistä välittömästi edeltäneiden kuuden kuukauden aikana työmarkkinoilla vähemmän kuin kuusi viikkoa eikä voi esittää pätevää syytä poissaololleen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisesta lukien. Työnhakijan katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitetussa työllistymistä edistävässä palvelussa tai ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. (30.4.2010/313)

Henkilöllä on pätevä syy olla poissa työmarkkinoilta sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen,

asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, vapausrangaistuksen, opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, alle kouluikäisen lapsen hoidon, vammaisen tai vanhuksen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta.

12 §

Työstä kieltäytyminen

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta työstä kieltäytymisestä lukien, jos hän ilman pätevää syytä kieltäytyy vastaanottamasta työvoimaviranomaisen osoittamaa tai hänelle muuten yksilöidysti tarjottua työtä,

- 1) jota hänen työkykynsä huomioon ottaen voidaan pitää hänelle sopivana;
- 2) josta maksetaan työehtosopimuksen mukainen palkka tai, jollei työehtosopimusta ole, työpaikkakunnalla sellaisesta työstä maksettava tavanomainen ja kohtuullinen palkka; ja
- 3) joka on lakon, työsulun tai saarron piiriin kuulumatonta.

Jos työ olisi kestänyt enintään viisi päivää, oikeutta työttömyysetuuteen ei ole 30 päivän ajalta.

Jos työnhakija on omalla menettelyllään aiheuttanut sen, ettei työsuhdetta ole syntynyt, hänen katsotaan kieltäytyneen työstä.

13 §

Ammattitaitosuoja

Ammattitaitoinen henkilö voi menettämättä oikeuttaan työttömyysetuuteen kolmen ensimmäisen työttömyyskuukauden aikana kieltäytyä työstä, jota ei voida pitää hänen ammattitaitonsa huomioon ottaen hänelle sopivana. Ammattitaitoisena pidetään henkilöä, jolla on joko ammatillinen koulutus sekä siihen liittyvä vähintään vuoden työkokemus tai vastaavasti on saavuttanut ammattitaidon vähintään kahden vuoden työkokemuksella kyseisellä ammattialalla.

Jos työnhakija edellä tarkoitetun kolmen kuukauden aikana tekee työ sopimuksen ammattitaitonsa huomioon ottaen sopivasta työstä, joka alkaa kolmen kuukauden kuluessa työ sopimuksen tekemisestä, hänellä on pätevä syy tänä aikana kieltäytyä sellaisesta työstä, joka olisi esteenä työ sopimuksessa tarkoitetun työn vastaanottamiselle.

Ammattitaitosuoja voidaan poistaa, jos työnhakijan työssäkäyntialueella ei työvoimaviranomaisen arvion mukaan ole kolmen ensimmäisen työttömyyskuukauden aikana osoitettavissa hänen ammattitaitonsa huomioon ottaen hänelle sopivaa työtä. Työ- ja elinkeinotoimiston on annettava tieto ammattitaitosuojan poistamisesta työnhakijalle. Jos työnhakija ei tällöin ota vastaan ammattitaitonsa huomioon ottaen sopivaa työtä muualta eikä myöskään muuta työtä työssäkäyntialueeltaan, katsotaan hänen kieltäytyneen työstä 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla. ([22.12.2009/1560](#))

Ammattitaitosuojaa ei sovelleta työnhakijaan, jonka työnteko ja palkanmaksu ovat keskeytyneet työ sopimuksen ehtoon perustuvasta lomautukseen rinnastettavasta syystä. ([29.5.2009/344](#))

14 § (30.4.2010/313)

Alueellinen liikkuvuus

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä vastaanottamasta hänen työssäkäyntialueeltaan tarjottua työtä, jos hänen päivittäisen työmatkansa kesto ylittäisi kokoaikatyössä keskimäärin kolme tuntia ja osa-aikatyössä keskimäärin kaksi tuntia.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä vastaanottamasta hänen työssäkäyntialueensa ulkopuolelta tarjottua työtä, jos:

- 1) työpaikkaan olisi työ- ja elinkeinotoimiston arvion mukaan saatavissa sellaisia sopivia työntekijöitä, joiden työssäkäyntialueella avoin työpaikka sijaitsee;
- 2) työ ei ole pysyväisluonteista toimeentulon turvaavaa kokoaikatyötä;

- 3) uudella paikkakunnalla ei ole saatavissa työnhakijalle ja hänen perheelleen sopivaa asuntoa;
- 4) työn vastaanottamista on työnhakijan kielitaito huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomana; tai
- 5) työnhakijalla on painava henkilökohtainen syy olla vastaanottamatta kyseistä työtä.

Työnhakijalle ja hänen perheelleen sopivana pidetään asuntoa, johon muuttaminen ei merkittävästi huononna asuinolosuhteita ja josta aiheutuvat kustannukset eivät merkittävästi vähennä työnhakijan käytettävissä olevia tuloja. Asunnon on oltava työnhakijan ja hänen perheensä käytettävissä viimeistään silloin, kun työnhakija ottaa vastaan työn työssäkäyntialueensa ulkopuolelta, tai viipymättä sen jälkeen.

Painavana henkilökohtaisena syynä pidetään työnhakijan puolison työtä tai yrittäjätoimintaa, joka on perheen toimeentulon kannalta välttämätöntä, omaa, puolison tai lasten paikkakuntaan sidottua opiskelua tai koulunkäyntiä, lähisukulaisen tai muun läheisen henkilön huoltamista, omaa tai lähisukulaisen terveydentilaa tai muuta näihin rinnastettavaa syytä, jollaisena voidaan pitää hankittua asuntoa.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä ottamasta vastaan työtä ulkomailta, ei kuitenkaan sellaisessa valtiossa, jossa hän hakee työtä ja hänelle maksetaan tältä ajalta työttömyyspäivärahaa Suomea sitovan kansainvälisen säädöksen perusteella.

15 §

Muu pätevä syy työstä kieltäytymiseen

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä vastaanottamasta hänelle tarjottua osa-aikatyötä silloin, kun työstä maksettava palkka ja hänelle mahdollisesti maksettava soviteltu työttömyysetuus työmatkakustannusten ja muiden työn vastaanottamisen aiheuttamien kustannusten vähentämisen jälkeen jää pienemmäksi kuin hänelle muutoin maksettava työttömyysetuus.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä vastaanottamasta hänelle tarjottua työtä, jos hänelle ei varata 8 §:n 2 momentin mukaisesti kohtuullista aikaa lastenhoidon järjestämiseen sekä kulkuvaikeuksien ja muiden vastaavien rajoitusten poistamiseen.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä hänelle tarjotusta työstä, jos:

- 1) työ on hänen uskonnollisen tai omantunnon vakaumuksensa vastaista; tai
- 2) työssä edellytetään julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 4 luvun 7 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja työtehtäviä, jotka ovat ilmeisesti epäsiiveellisiä tai hyvän tavan vastaisia tai työhön liittyy ilmeinen väkivallan uhka taikka siinä esiintyy työntekijän terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäsiivallista kohtelua.

Työnhakija voi kieltäytyä tarjotusta työstä menettämättä oikeutta työttömyysetuuteen myös muusta kuin edellä 1–3 momentissa tai 13–14 §:ssä tarkoitetusta syystä, jos se on pätevyydeltään verrattavissa näihin.

16 §

Koulutuksesta kieltäytyminen ja eroaminen

Työnhakijalla, joka ilman 17 §:ssä tarkoitettua tai siihen rinnastettavaa pätevää syytä kieltäytyy työvoimaviranomaisen osoittamasta hänelle soveltuvasta koulutuksesta, jonka aikana hänen ja hänen huollettaviensa toimeentulo on kohtuullisesti turvattu, tai joka aloitettuaan tällaisen koulutuksen ilman pätevää syytä on eronnut tai omasta syystään erotettu tällaisesta koulutuksesta, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta koulutuksesta kieltäytymisestä, eroamisesta tai erottamisesta lukien. Jos työnhakija omalla menettelyllään aiheuttaa, ettei tule valituksi koulutukseen, hänen katsotaan kieltäytyneen siitä.

Työnhakijan ja hänen huollettaviensa toimeentulo on kohtuullisesti turvattu, jos hänellä on oikeus työttömyysetuuden ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitetun ylläpitokorvauksen tasoiisiin etuuksiin. (22.12.2009/1199)

Työttömyyspäivärahaan oikeutetun alle 20-vuotiaan ammatillista koulutusta vailla olevan osalta 1 ja 2 momentin mukaisena koulutuksena pidetään myös ammatillista koulutusta, johon voidaan myöntää opintotukea.

Jos työnhakija on hakenut valittamalla muutosta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen keskeyttämistä koskevaan päätökseen julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 13 luvun 4 §:n mukaisesti valitusajan kuluessa, ei ennen valitusasiassa annettua lopullista ratkaisua voida katsoa, että hänet olisi 1 momentissa tarkoitettulla tavalla omasta syystään erotettu koulutuksesta.

17 §

Pätevä syy koulutuksesta kieltäytymiseen tai eroamiseen

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä tai erota koulutuksesta, jos se ei ole tai kyseisen ammattialan työ ei olisi hänen terveydentilansa ja työkykynsä huomioon ottaen hänelle sopivaa. Työnhakijalla on pätevä syy erota koulutuksesta menettämättä oikeuttaan työttömyysetuuteen, jos koulutuksen järjestäjä olennaisesti laiminlyö vastuutaan koulutukseen osallistuvan työturvallisuudesta tai koulutus olennaisesti poikkeaa koulutus- tai opetussuunnitelmasta. (30.4.2010/313)

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä työssäkäyntialueensa ulkopuolella järjestettävästä koulutuksesta, jos koulutusajaksi ei ole saatavissa kohtuullisin ehdoin asuntoa, tai jos koulutukseen osallistuminen hänen huoltovellollisuutensa tai läheisen henkilön huoltamisen johdosta olisi ilmeisen kohtuutonta.

Mitä 14 §:n 5 momentissa säädetään työstä kieltäytymisestä, sovelletaan kieltäytymiseen ulkomailla järjestettävästä koulutuksesta.

18 § (30.4.2010/313)

Työllistymissuunnitelman laatimistilaisuuteen saapumatta jääminen

Työnhakijalla, joka jättää saapumatta työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 15 päivän ajalta saapumatta jäämisestä lukien. Oikeus etuuteen palautuu kuitenkin aikaisintaan siitä päivästä, jona työllistymissuunnitelma tai sitä korvaava suunnitelma on laadittu tai tarkistettu, jollei suunnitelman laatimisen tai tarkistamisen viivästyminen johdu työ- ja elinkeinotoimiston toiminnasta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos työnhakijan saapumatta jääminen johtuu sairaudesta, tapaturmasta tai henkilöstä itsestään riippumattomasta syystä taikka jos saapumatta jäämiselle on muu hyväksyttävä syy. Korvauksetonta määräaika ei aseteta myöskään silloin, kun työnhakija on etukäteen ilmoittanut työ- ja elinkeinotoimistolle olevansa estynyt saapumasta työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimis- tai tarkistamistilaisuuteen ja työ- ja elinkeinotoimisto hyväksyy työnhakijan esittämän syyn tilaisuuden järjestämiseksi myöhemmin.

18 a § (30.4.2010/313)

Työllistymissuunnitelman laatimisesta kieltäytyminen

Jos työnhakija ilman pätevää syytä kieltäytyy työllistymissuunnitelman tai sitä korvaavan suunnitelman laatimisesta tai tarkistamisesta taikka muulla kuin 18 §:ssä tarkoitettulla menettelyllään aiheuttaa, ettei suunnitelmaa voida laatia tai tarkistaa, hänellä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta kieltäytymisestä lukien.

19 § (30.4.2010/313)

Työllistymistä edistävästä palvelusta kieltäytyminen ja palvelun keskeyttäminen

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta palvelusta kieltäytymisestä lukien, jos hän ilman pätevää syytä kieltäytyy työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyvästä:

- 1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvussa tarkoitettusta työkokeilusta tai työelämävalmennuksesta; tai
- 2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettusta työ- ja koulutuskokeilusta.

(30.12.2010/1388)

L:lla 1388/2010 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta palvelusta kieltäytymisestä lukien, jos hän ilman pätevää syytä kieltäytyy työ- ja elinkeinotoimiston tarjoamasta työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sisältyvästä:

- 1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvussa tarkoitetusta työkokeilusta tai työelämävalmennuksesta;
- 2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitetusta työ- ja koulutuskokeilusta; tai
- 3) maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteestä.

Työnhakijalla on pätevä syy kieltäytyä 1 momentissa mainitusta työllistymistä edistävästä palvelusta, jos palvelu järjestetään hänen työssäkäyntialueensa ulkopuolella tai jos hänellä on muu tähän rinnastettava syy.

Työnhakijalla, joka ilman pätevää syytä keskeyttää tai joutuu omasta syystään keskeyttämään 1 momentissa mainitun palvelun, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta keskeytymisestä lukien.

Työnhakijalla on pätevä syy keskeyttää 1 momentissa mainittu palvelu, jos palvelun järjestäjä olennaisesti laiminlyö vastuutaan palveluun osallistuvan työturvallisuudesta tai laiminlyö noudattaa toimenpiteestä tehdyn sopimuksen ehtoja.

20 § (30.4.2010/313)

Työllistymissuunnitelman toteuttaminen

Työttömällä työnhakijalla, joka ilman pätevää syytä omalla menettelyllään olennaisesti laiminlyö toteuttaa työllistymissuunnitelmaansa tai sitä korvaavaa suunnitelmaansa, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 60 päivän ajalta. Aika lasketaan siitä päivästä, jona työvoimaviranomainen on todennut laiminlyönnin.

Työnhakijalla on pätevä syy olla toteuttamatta työllistymissuunnitelmaansa tai sitä korvaavaa suunnitelmaansa siltä osin kuin hänellä olisi oikeus kieltäytyä ottamasta vastaan vastaavaa työvoimaviranomaisen tarjoamaa työtä, koulutusta tai työllistymistään edistävää palvelua 12–19 §:n nojalla.

21 § (30.4.2010/313)

Toistuva kieltäytyminen

Jos työnhakija toistuvasti ilman pätevää syytä kieltäytyy vastaanottamasta 12 §:ssä tarkoitettua työtä tai menemästä 16 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen tai hänen tätä vastaavasta toistuvasta menettelystään muutoin voidaan päätellä, ettei hän halua ottaa vastaan työtä, osallistua koulutukseen tai työllistymistään edistäviin palveluihin taikka hakeutua ammatilliseen koulutukseen 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla tavalla, hänellä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ennen kuin hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä, työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa tai harjoittanut omaehtoisesti tämän luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja päätoimisia opintoja vähintään kolme kuukautta (*työssäoloehvoite*).

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

1 § (22.12.2009/1188)

Ikä

Työttömyysetuutta ei myönnetä työnhakijalle, joka ei ole täyttänyt 17 vuotta. Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona työnhakija täyttää 65 vuotta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 1 luvun 8 §:n 1 momentissa säädetään, työttömyysetuutta myönnetään henkilölle sen kalenterikuukauden jälkeen, jona hän täyttää 65 vuotta, jos hänen työntekonsa on estynyt tämän lain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 14 kohdassa, 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 2 momentissa mainituista syistä taikka jos hänet on kokoaikaisesti lomautettu.

Työttömyysetuus myönnetään enintään sen kalenterikuukauden loppuun, jona henkilö täyttää 68 vuotta.

2§

Etuuspäivien määrä viikossa

Työttömyysetuuspäivien ja työ-, omavastuu- ja korvauspäivien lukumäärä kunakin kalenteriviikkona saa olla yhteensä enintään viisi. Etuuspäivinä pidetään myös niitä päiviä, joilta henkilö saa julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain mukaista koulutustukea tai joilta henkilön oikeus työttömyysetuuteen on eväty työvoimapolitiikalla perusteella taikka hänelle maksetun etuuden jaksottamisen vuoksi.

3§

Työkyvyttömyys

Työkyvyttömällä henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. Työkyvyttömänä pidetään henkilöä, joka saa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutustukea taikka täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa etuutta jonkin muun lain nojalla. Työkyvyttömänä pidetään myös henkilöä, joka on todettu sairausvakuutuslain tai kansaneläkelain mukaisesti työkyvyttömäksi, vaikka etuutta ei ole hänelle myönnetty. (22.12.2009/1188)

Työnhakijalla, joka saa työkyvyttömyyseläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella tai työkyvyttömyyden perusteella eläkettä vain toisen valtion lainsäädännön mukaan, on oikeus työttömyysetuuteen edellyttäen, että hän muutoin täyttää tässä laissa työttömyysetuuden saamiselle säädetyt edellytykset. (22.12.2009/1188)

Työnhakijalla, joka on saanut enimmäisajan sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa ja jonka edelleen on katsottu olevan terveydellisistä syistä kykenemätön työhönsä, on oikeus työttömyysetuuteen, jos hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa on vireillä tai hylätty. Jos työnhakija on työ- tai virkasuhteessa edellytetään lisäksi, ettei hänen työnantajallaan ole tarjota hänelle hänen työkykynsä mukaista työtä. Työnhakijalla, joka saa työnantajalta sairausajan palkkaa tai muuta vastaavaa korvausta kokoaikatyön perusteella, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. (24.6.2004/608)

Työkyvyttömäksi tullessa työttömyysetuuden saajalla, joka ei saa sairausvakuutuslain 19 §:n 1 momentissa olevan rajoituksen (omavastuu) vuoksi päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa, on työkyvyttömyydestään huolimatta ja sen estämättä, mitä 2 luvussa säädetään työnhakijana olosta, oikeus työttömyysetuuteen.

Kansaneläkel. 347/1956 on kumottu L:lla kansaneläkelain voimaanpanosta 569/2007, ks. Kansaneläkel. 568/2007 12 § 4 mom.

4§ (21.12.2007/1354)

Estävät sosiaalietuudet

Samalta ajalta voidaan maksaa vain yhtä tämän lain mukaista työttömyysetuutta. Peruspäivärahaa ei makseta siltä ajalta, jolta työnhakijalle maksetaan ansiopäivärahaa. (22.12.2009/1188)

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

1) joka saa kansaneläkelain tai työeläkelakien mukaista vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä, takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) mukaista takuueläkettä tai työeläkelakien mukaista yksilöllistä varhaiseläkettä; (20.8.2010/707)

L:lla 707/2010 muutettu 1 kohta tulee voimaan 1.3.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

1) joka saa kansaneläkelain tai työeläkelakien mukaista varhennettua vanhuuseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä tai täyteen eläkkeeseen oikeuttavien palvelusvuosien perusteella vanhuuseläkettä taikka vanhuuseläkettä;

2) joka saa työttömyyseläkettä;

- 3) jolla on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka jolle on myönnetty lomaa raskauden ja synnytyksen tai lapsen hoidon vuoksi taikka joka saa erityishoitorahaa;
- 4) siltä ajalta, jolta hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea;
- 5) joka saa Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) tai työntekijän eläkelain (395/2006) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain (404/1948) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella; tai
- 6) siltä ajalta, jolta hän saa julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaista koulutustukea.

Sen estämättä, mitä edellä 2 momentin 1 kohdassa säädetään, työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen, jos hän saa vanhuuseläkettä sen johdosta, että hän on saavuttanut valtion eläkelain (1295/2006) 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun eroamisiän.

5 §

Työ- tai virkasuhteesta johtuvat rajoitukset

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta työnhakijalla:

- 1) siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus saada työnantajalta lain tai työ- tai virkaehtosopimuksen taikka työsopimuksen mukaista irtisanomisajan palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta;
- 2) siltä ajalta, jolta hänellä on oikeus saada kokoaikatyön palkkaan perustuvaa vuosiloma-ajan palkkaa; (22.12.2009/1188)
- 3) sellaisen vapaan ajalta, joka perustuu lain tai työ- tai virkaehtosopimuksen mukaiseen muuhun kuin lomautukseen tai osa-aikaistamiseen perustuvaan työajan lyhentämiseen.

6 § (21.12.2007/1354)

Muut rajoitukset

Työnantajalta saatu taloudellinen etuus, joka perustuu työnantajan ja työntekijän väliseen, työsuhteen päättymiseen liittyvään sopimukseen tai muuhun vastaavaan järjestelyyn, estää työttömyysetuuden myöntämisen ajalta, jolle etuus jaksotetaan työsuhteen päättymisestä lukien henkilön viimeisimmästä työsuhteesta saaman palkan perusteella. Jos työnantajalta saatu taloudellinen etuus on maksettu työsuhteen päättymisen jälkeen, jaksotus voidaan tehdä taloudellisen etuuden maksamisajankohdasta lukien. Jaksotuksen on tällöin vastattava työsuhteen päättymisestä lukien tehtävää työsuhteen päättymisen jälkeen maksetun etuuden jaksotusta. Etuutena ei oteta huomioon työnantajan järjestämää tai hankkimaa koulutusta.

Yli kahden viikon pituisen kokoaikaisen työsuhteen päättyessä lain taikka työ- tai virkaehtosopimuksen mukaan maksettava lomakorvaus estää työttömyysetuuden myöntämisen ajalta, jolle etuus jaksotetaan työsuhteen päättymisestä lukien henkilön viimeisimmästä työsuhteesta saaman palkan perusteella. Jos lomakorvaus on maksettu työsuhteen päättymisen jälkeen, jaksotus voidaan tehdä lomakorvauksen maksamisajankohdasta lukien.

Kahden kuukauden kuluessa ennen kokoaikaisen lomautuksen alkamista tai sen aikana työaikapankista maksettu rahakorvaus estää työttömyysetuuden myöntämisen ajalta, jolle rahakorvaus jaksotetaan. Rahakorvaus jaksotetaan lomautusilmoituksen mukaisille lomautuspäiville. Jos rahakorvaus on maksettu lomautuksen aikana, jaksotus voidaan tehdä rahakorvauksen maksamisajankohdasta lukien.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettu jaksotus tehdään jakamalla taloudellinen etuus, lomakorvaus tai rahakorvaus viimeisimmän työsuhteen päiväpalkalla. Palkka määritetään soveltuvin osin kuten ansiopäivärahan perusteena oleva palkka, mutta tuloista ei tehdä työntekijän eläkemaksusta ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta johtuvaa vähennystä. Jaksotusta varten 1 ja 2 momentissa tarkoitetut etuudet lasketaan tarvittaessa yhteen.

7§**Yritysomaisuuden myyntivoiton vaikutus**

Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta ajalta, jolle yrittäjän yritysomaisuuden myyntivoitto, joka liittyy yritystoiminnan lopettamiseen, jaksotetaan ansiopäivärahassa hänen työtulonsa ja peruspäivärahassa ja työmarkkinatuessa vähintään peruspäivärahan määrän perusteella. Käyttöomaisuudesta tai muista pitkäaikaisista sijoituksista saatua myyntivoittoa pidetään yrityksen lopettamiseen liittyvänä myös silloin, kun se on saatu kuuden kuukauden aikana ennen yrityksen lopettamista.

Yritysomaisuuden myyntivoitto jaksotetaan enintään 24 kuukauden ajalle. Myyntivoittoa ei kuitenkaan jaksoteta, jos yritystoiminta on kestänyt enintään 18 kuukautta tai jos yrityksen viimeisen tilikauden taseen loppusumma vähennettynä yritystoiminnan veloilla on enintään 10 000 euroa. Taseen puuttuessa käytetään omaisuusluettelo.

Myyntivoiton laskemisesta, myyntivoittolaskelmasta, jaksotuksesta ja jaksotuksessa käytettävästä työtulosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

8§**Työriidan vaikutus työttömyysetuuden suorittamiseen**

Työriidan aikana työttömyysetuutta ei saa suorittaa työnhakijalle:

- 1) joka välittömästi lakon tai työsulun johdosta on joutunut työttömäksi; tai
- 2) joka välillisesti lakon tai työsulun johdosta on joutunut työttömäksi, jos työriidan tarkoituksena on aikaansaada muutoksia myös hänen työ- ja palkkasuhteisiinsa.

4 luku**Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus****1§****Oikeus soviteltuun työttömyysetuuteen**

Soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus tämän lain 1–3 luvussa säädetyin edellytyksin työnhakijalla:

- 1) joka tekee osa-aikaista työtä, ei kuitenkaan, jos osa-aikaisuus perustuu työntekijän aloitteesta tapahtuneeseen työajan lyhentämiseen;
- 2) jonka päivittäistä tai viikoittaista työaika on lyhennetty lomautuksen tai lomautukseen rinnastettavan syy johdosta tai jonka työnteko on estynyt sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa; (29.5.2009/344)
- 3) joka on vastaanottanut enintään kaksi viikkoa kestävänsä kokoaikatyön; tai
- 4) jolla on tuloa 1 luvun 6 §:n mukaisesta yritystoiminnasta tai omasta työstä.

Viikoittaisen työajan lyhentämisenä ei pidetä säästeestä johtuvaa työajan lyhentymistä, jossa työnteko estyy yhdeltä tai useammalta päivältä. Pakkasraja, jolloin sääste on olemassa, määritetään rakennusalalla ennen työn aloittamista työmaakohtaisesti rakennustyövaihe ja työmaan muut olosuhteet huomioon ottaen. Vastaavasti metsälalla voidaan etukäteen tarvittaessa määrittää säästeeksi pakkasraja, jolloin ulkona työskentelyä ei voida kohtuudella vaatia. (28.11.2003/970)

Työttömyysetuus maksetaan 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa sen suuruisena kuin minä etuus maksettaisiin henkilön ollessa kokonaan työtön. Jos työnantaja on säästeen vuoksi maksanut tai hänellä on velvollisuus maksaa palkkaa tai muuta vastiketta taikka korvausta työntöön estymisestä, työttömyysetuutta ei tällaiselta päivältä makseta. (28.11.2003/970)

2§**Sovittelujakso**

Sovitelu työttömyysetuus määräytyy sovittelujakson työtulon perusteella.

Työstä saatu tulo otetaan sovittelussa huomioon, vaikka henkilö ei ole ollut työnhakijana siten kuin 2 luvun 1 §:ssä säädetään.

Sovittelujaksona pidetään, ellei 4 momentin säännöksistä muuta johdu, henkilön palkanmaksujaksosta riippuen kuukautta tai neljän peräkkäisen kalenteriviikon jaksoa.

Jos sovittelujaksoon sisältyisi sellaisia ajanjaksoja, jotka eivät oikeuta työttömyysetuuteen tai soviteltuun työttömyysetuuteen, sovittelujaksoa lyhennetään muissa kuin 2 momentin tarkoittamissa tapauksissa tätä ajanjaksoa vastaavasti. Sovittelujakso voidaan yli neljä viikkoa kestävä osa-aikatyön alkaessa määrätä siten, että sovittelujaksot vastaavat osa-aikatyön palkanmaksujaksoja.

3 §

Rajoitukset

Työnhakijalla ei ole oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen, jos hänen työaikansa 1 §:n 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kalenteriviikon tarkastelujakson aikana ja 1 §:n 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sovittelujakson aikana ylittää 75 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, vertailu tehdään työaikalain (605/1996) 3 luvussa tarkoitettuun säännölliseen työaikaan.

Työnhakijalla ei ole oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen, jos hänen työsopimuksen mukainen säännöllinen työaikansa tai jaksotyössä kuukausipalkan perusteena oleva keskimääräinen työaika ylittää 75 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta tasoittumisjakson aikana.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua työajassa otetaan huomioon työaikapankkiin säästetty ja sieltä nostettu työaika. (21.12.2007/1354)

4 §

Sovittelussa huomioon otettava tulo

Sovittelussa tulona otetaan huomioon palkka tai muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on saatu korvauksena työstä. Tällaisena vastikkeena pidetään myös työaikapankkiin säästettyjä tai sieltä nostettuja ansioita. Jos yritystoiminnan sovittelujakson tulot eivät ole luotettavasti osoitettavissa, ne voidaan arvioida verotustietojen perusteella. (21.12.2007/1354)

Määrättäessä soviteltua työttömyysetuutta 2 §:n 4 momentin mukaisen sovittelujakson perusteella sovittelujakson tulo on muutettava laskennalliseksi tuloksi kertomalla päiväpalkka luvulla 21,5. Päiväpalkka saadaan jakamalla työstä saatu tulo sovittelujaksoon sisältyvien laskennallisten työpäivien lukumäärällä.

Työttömyysetuuden sovittelussa huomioon otettavasta tulosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

4 a § (22.12.2009/1192)

Oikeus työttömyyspäivärahaan lyhennetyiltä työviikoilta

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään oikeudesta soviteltuun työttömyysetuuteen, työntekijällä, jonka työaika on lyhennetty lomautuksen johdosta yhdellä tai useammalla päivällä viikossa ja palkkaa vähennetty vastaavasti, on oikeus työttömyyspäivärahaan näiltä työttömyyspäiviltä.

Työttömyyspäivärahaan ei ole kuitenkaan oikeutta, jos työntekijän työaika kalenteriviikon tarkastelujakson aikana ylittää 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän työajasta. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, vertailu tehdään työaikalain 3 luvussa tarkoitettuun säännölliseen työaikaan.

5 §

Etuuden määrä

Soviteltu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadusta tulosta voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

Sovittelun ansiopäivärahan määrä lasketaan siten, että se mahdollisine lapsikorotuksineen ja tulo

sovittelujakson aikana yhteensä ovat enintään 90 prosenttia ansiopäivärahan perusteena olevasta palkasta, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahana.

Jos henkilöllä on oikeus 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun korotettuun ansio-osaan tai muutosturvan ansio-osaan, soviteltu ansiopäiväraha mahdollisine lapsikorotuksineen voi yhdessä työtulon kanssa olla enintään päivärahan perusteena olevan palkan suuruinen, kuitenkin vähintään niin paljon kuin henkilöllä olisi oikeus saada peruspäivärahaa ilman 6 luvun 1 §:n 1 momentin mukaista korotusosaa tai muutosturvallisää. (22.12.2009/1188)

6 § (22.12.2009/1188)

6 § on kumottu L:lla 22.12.2009/1188.

7 §

Sosiaalietuuksien vaikutus työttömyysetuuteen

Jos henkilö saa muuta kuin 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lakisääteistä etuutta tai saa työkyvyttömyyseläkettä toisen valtion lainsäädännön mukaan taikka kansaneläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella, hänen täysimääräisestä työttömyysetuudestaan vähennetään sosiaalietuus. Tällöin ei kuitenkaan seuraavia eläkkeitä ja sosiaalietuuksia oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*):

- 1) perhe-eläkkeet;
- 2) vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukainen eläkettä saavan hoitotuki;
- 3) tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukainen haittaraha;
- 4) sotilasvammalain mukainen elinkorko ja täydennyskorko;
- 5) vammaisetuuksista annetun lain mukainen vammaistuki;
- 6) eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) mukainen asumistuki;
- 7) asumistukilain (408/1975) mukainen asumistuki;
- 8) lapsilisälain (796/1992) mukainen lapsilisä;
- 9) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukainen toimeentulotuki;
- 10) sotilasavustuslain (781/1993) mukainen sotilasavustus;
- 11) tapaturmavakuutuslain ja sotilasvammalain mukaiset erityisten kustannusten korvaukset.

(22.12.2009/1188)

Työttömyysetuudesta ei vähennetä 1 momentissa mainittua vastaavaa toisen valtion lainsäädännön mukaan maksettavaa etuoikeutettua tuloa.

Jos henkilö saa työnantajan järjestämää työntekijäin eläkelain vähimmäisehtoja parempaa lisäeläkettä, työttömyysetuudesta vähennetään eläkkeen määrä.

Muutettaessa 1 momentissa tarkoitettua kuukautta kohti laskettua etuutta päiväetuudeksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

KansaneläkeL 347/1956 on kumottu L:lla kansaneläkelain voimaansaannosta 569/2007, ks. KansaneläkeL 568/2007 12 § 4 mom. VammaistukiL 124/1988 on kumottu L:lla vammaisetuuksista 570/2007 ja Eläkkeensaajien asumistukiL 591/1978 on kumottu L:lla eläkkeensaajan asumistuesta 571/2007.

8 § (22.12.2005/1180)

Lasten kotihoidon tuen vaikutus työttömyysetuuteen

Työttömyysetuudesta vähennetään työnhakijan tai hänen puolisonsa saama lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukainen lasten kotihoidon tuki. Puolison saamaa kotihoidon tukea ei vähennetä, jos puoliso itse hoitaa lasta eikä hänellä tämän tai samanaikaisesti maksettavan sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaisen äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahan vuoksi olisi oikeutta työttömyysetuuteen. Jos molemmat puoliset ovat työttömänä saaden työttömyysetuutta, vähennys tehdään kotihoidon tukea saavan puolison työttömyysetuudesta.

II OSA

TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHA

5 luku

Työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset

1 §

Työttömyyspäivärahaetuudet

Työttömyyspäiväraha myönnetään joko ansiopäivärahana tai peruspäivärahana.

2 § (22.12.2009/1188)

Palkansaajan oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus palkansaajakassan jäsenellä (*vakuutettu*), joka on ollut vakuutettuna vähintään 34 edellistä viikkoa ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus työnhakijalla, joka täyttää työssäoloehdon.

3 § (22.12.2009/1188)

Palkansaajan työssäoloehto

Palkansaajan työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on 28 lähinnä edellisen kuukauden aikana (*tarkastelujakso*) ollut vähintään 34 kalenteriviikkoa 4 §:ssä tarkoitetussa työssä.

Tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jonka henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla, jos syynä tähän on:

- 1) sairaus, laitoshoido tai kuntoutus;
- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) päätoimiset opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) apurahakausi;
- 6) muu näihin verrattava hyväksyttävä syy.

Tarkastelujaksoa pidennetään myös ajalla, jota ei 4 §:n 4 momentin perusteella lueta työssäoloehtoon tai jona henkilö on 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa.

Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

4 §

Palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ

Palkansaajan työssäoloehtoon luetaan kalenteriviikot, joina henkilö on ollut vakuutusenalaisessa työaika ja palkkaa koskevat edellytykset täyttävässä työssä. Kukin kalenteriviikko luetaan työssäoloehtoon vain kerran.

Työaika koskevat edellytykset täyttyvät, kun henkilön työaika yhdessä tai useammassa työssä on yhteensä vähintään 18 tuntia tai kun jaksotyössä työsopimuksen mukainen säännöllinen työaika on tasoittumisjakson aikana keskimäärin yhteensä vähintään 18 tuntia kalenteriviikossa. Työssäoloehtoon luetaan sellainen neljän peräkkäisen kalenteriviikon ajanjakso, jossa työaika on yhteensä vähintään 80 tuntia jakaantuneena kullekin kalenteriviikolle, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää ennen työssäoloehdon täyttymistä. Työaikaan ei lueta sitä

työaikaa, joka on säästetty työaikapankkiin. ([21.12.2007/1354](#))

Palkkaa koskevat edellytykset täyttyvät, kun palkka on työehtosopimuksen mukainen. Jos alalla ei ole työehtosopimusta, kokoaikatyön palkan on oltava vähintään 940 euroa kuukaudessa. ([22.12.2006/1252](#))

Laskettaessa 3 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon täyttymistä huomioon otetaan puolet niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joina tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut korkeinta korotettua palkkatukea tai samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistukea. Työssäoloehdoton ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Työssäoloehdoton ei myöskään lueta aikaa, jolta henkilölle on maksettu työ- tai virkaehtosopimuksen perusteella alennettua sairausajan palkkaa. ([22.12.2009/1188](#))

Viikoittaisesta työaikaedellytyksestä voidaan valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetyillä edellytyksillä poiketa:

- 1) opettajien;
- 2) kotityöntekijöiden;
- 3) urheilijoiden;
- 4) taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaisissa ([662/1985](#)) tarkoitettujen luovaa tai esityksellistä työtä tekevien henkilöiden; ja
- 5) muiden vastaavien työaikajärjestelyiltään epätavallisilla työaloilla työskentelevien osalta.

Edellä 5 momentissa tarkoitettu työaikaedellytyksen täytyminen määritellään siten, että työtulojen tai työajan perustella määritellään toiminnan olennaisuus työttömyysturvan kannalta.

Taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkeläin voimaantulo:lla [396/2006](#). Ks. 14 luku 1 a § ja VNa työttömyysturvalain täytäntöönpanosta [1330/2002 2 luku](#).

5 §

Palkansaajalle hyväksi luettavat vakuutuskaudet

Jos palkansaajakassan jäsen kassasta erottuaan kuukauden kuluessa liittyy toiseen palkansaajakassaan, hänen hyväkseen luetaan hänen työssäoloaikansa ja vakuutettunaoloaikansa edellisessä kassassa.

Jos yrittäjäkassan jäsen kuukauden kuluessa palkansaajaksi ryhtymisestä ja yrittäjäkassasta eroamisesta liittyy palkansaajakassaan, hänen hyväkseen luetaan ansiopäivärahan työssäoloehdossa enintään 10 viikkoa työskentelyaikaa ja vakuutettunaoloaikaa yrittäjäkassassa. ([22.12.2009/1188](#))

6 § ([22.12.2009/1188](#))

Yrittäjän oikeus työttömyyspäivärahaan

Ansiopäivärahaan on oikeus yrittäjäkassan jäsenenä, joka on ollut vakuutettuna vähintään 18 edellistä kuukautta ja joka vakuutettuna ollessaan on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Peruspäivärahaan on oikeus yrittäjällä, joka on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

7 § ([22.12.2009/1188](#))

Yrittäjän työssäoloehto

Yrittäjän työssäoloehto täyttyy, kun henkilö lähinnä edellisten 48 kuukauden aikana (*tarkastelujakso*) on työskennellyt vähintään 18 kuukautta yrittäjänä siten, että yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista. Työssäoloehdoton luetaan vähintään neljä kuukautta kestäneet työskentelyjaksot ja kukin yrittäjänä työskennelty jakso luetaan yrittäjän työssäoloehdoton vain kerran. Työssäoloehdoton ei lueta työtä, jota henkilö on tehnyt osasairauspäivärahaa saadessaan. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen vakuutuksen työtulosta sekä työntekijän eläkelain mukaisesta

työansioista, joka osoittaa, että yritystoiminta on laajuudeltaan olennaista.

Tarkastelujaksoa pidennetään ajalla, jonka henkilö on estynyt olemasta työmarkkinoilla, jos syynä tähän on:

- 1) sairaus, laitoshoido tai kuntoutus;
- 2) asevelvollisuus tai siviilipalvelus;
- 3) päätoimiset opinnot;
- 4) lapsen syntymä tai enintään 3-vuotiaan lapsen hoito;
- 5) apurahakausi;
- 6) muu näihin verrattava hyväksyttävä syy.

Jos henkilö on työskennellyt osasairauspäivärahaa saadessaan tai on ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisessa työllistymistä edistävässä palvelussa, tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti.

Tarkastelujaksoa pidennetään enintään seitsemän vuotta.

8 §

Yrittäjälle hyväksi luettavat vakuutuskaudet

Jos yrittäjäkassan jäsen kassasta erottuaan kuukauden kuluessa liittyy toiseen yrittäjäkassaan, jäsenen hyväksi luetaan hänen työssäoloaikansa ja vakuutettunaoloaikansa edellisessä yrittäjäkassassa.

Ansiopäivärahassa yrittäjän työssäoloehtoon luetaan enintään kuusi kuukautta palkansaajakassan jäsenenä hankittua työssäoloehtoa ja vakuutettunaoloaikaa, jos palkansaajakassan jäsen kuukauden kuluessa yrittäjäksi ryhtymisestä ja palkansaajakassasta eroamisesta liittyy yrittäjäkassaan.

Peruspäivärahassa yrittäjän työssäoloehtoon luetaan lähinnä 28 edellisen kuukauden aikana tehty palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ. ([3.12.2004/1047](#))

9 § (14.5.2010/361)

Toisessa valtiossa täytyneet vakuutus- ja työskentelykaudet

Jos Suomen tekemän sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturva-asetuksen tai perusasetuksen säännösten mukaan muussa valtiossa täytyneet vakuutus- tai työskentelykaudet on luettava työssäoloehtoon, edellytyksenä niiden huomioon ottamiselle on, että henkilö on työskennellyt Suomessa välittömästi ennen työttömyyttä palkansaajana vähintään neljä viikkoa tai yrittäjänä vähintään neljä kuukautta.

10 § (22.12.2009/1188)

Työssäoloehdon voimassaolo

Jos henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta ilman hyväksyttävää syytä yli kuusi kuukautta, hänelle ei myönnetä työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on täyttänyt poissaolon jälkeen työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on poissaolon jälkeen mennyt työhön tai aloittanut yritystoiminnan.

Henkilön katsotaan olleen työmarkkinoilla, jos hän on ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työllistynyt yritystoiminnassa tai omassa työssä taikka on ollut 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitetussa työllistymistä edistävässä palvelussa tai on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Henkilöllä katsotaan olleen hyväksyttävä syy työmarkkinoilta poissaololle sairauden, laitshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, apurahakauden, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan syyn johdosta. ([30.4.2010/313](#))

Jos henkilö on työskennellyt yrittäjänä yli 18 kuukautta tai jos hän on täyttänyt yrittäjäkassan jäsenenä yrittäjän työssäoloehdon, hänelle ei myönnetä palkansaajakassasta työttömyyspäivärahaa ennen kuin hän on yritystoiminnan jälkeen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa

siitä, kun henkilö yritystoiminnan jälkeen on mennyt työhön.

Jos yrittäjän työssäoloehdon yrittäjäkassan jäsenenä täyttänyt henkilö siirtyy palkansaajakassan jäseneksi, hänen oikeutensa yrittäjän työttömyyspäivärahaan päättyy, kun hän täyttää palkansaajakassan jäsenenä palkansaajan työssäoloehdon. Tällöin yrittäjän työssäoloehdon tarkastelujakso alkaa siitä, kun henkilö on uudelleen liittynyt yrittäjäkassaan.

10 a § (22.12.2009/1188)

Palkansaajan ja yrittäjän jälkisuoja

Jos palkansaajakassasta yrittäjäkassaan siirtynyt jää työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon, hänellä on oikeus siihen työttömyyspäivärahaan, joka hänelle maksettaisiin, jos hän olisi edelleen palkansaajakassan jäsen.

Jos yrittäjäkassasta palkansaajakassaan siirtynyt jää työttömäksi ennen kuin hän on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon, hänellä on oikeus siihen työttömyyspäivärahaan, joka hänelle maksettaisiin, jos hän olisi edelleen yrittäjäkassan jäsen.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua jälkisuojaa sovelletaan, jos henkilö on kassasta erottuaan kuukauden kuluessa liittynyt toiseen työttömyyskassaan.

Työttömyyspäivärahan myöntää ja maksaa se työttömyyskassa, jossa henkilö on jäsenenä.

11 § (14.5.2010/361)

Työssäoloehto eräissä tilanteissa

Henkilölle, joka on saanut tämän lain mukaista työttömyyspäivärahaa sosiaaliturva-asetuksen tai perusasetuksen mukaisesti aikana, jona hän on hakenut työtä toisesta jäsenvaltiosta, ja joka ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hän lähti maasta, palannut työnhakijaksi Suomeen, maksetaan työttömyyspäivärahaa uudelleen vasta, kun hän on ollut työssä tai 2 luvun 16 §:n mukaisessa koulutuksessa neljä viikkoa.

12 §

Merialalla työskentelevän oikeus ansiopäivärahaan (lisävuakuutus)

Suomessa asuvalla työntekijällä, joka tekee merimieslaissa tarkoitettua työtä ulkomaisessa ulkomaanliikenteeseen käytettävässä kauppa-aluksessa, on oikeus ansiopäivärahaan tämän lain palkansaajaa koskevien säännösten mukaisesti, jos työttömyyskassa, jonka jäsen hän on, on sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamin ehdoin ja perustein järjestänyt lisävuakuutuksen. Lisävuakuutuksen rahoitukseen sovelletaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 2 luvun valtiosuutta koskevia säännöksiä. Muilta osin lisävuakuutuksen rahoituksesta vastaa asianomainen työttömyyskassa.

Sen estämättä, mitä 6 luvun 1–6 §:ssä säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus vahvistaa edellä 1 momentissa tarkoitettuna lisävuakuutuksena maksettavan etuuden suuruus ja määräytymisperusteet. Täysi määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi, mitä laissa säädetään ansiopäivärahan suuruudesta.

13 §

Ostavastuu aika

Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä seitsemää täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana. Omavastuu aika asetetaan kerran 6 luvun 7 §:ssä säädettyä työttömyyspäivärahan enimmäisaikaa kohti. (22.12.2009/1188)

Omavastuupäiviksi ei lueta niitä päiviä, jona henkilö ei täytä ansio- tai peruspäivärahan saamiselle 2 luvussa säädettyjä edellytyksiä tai joilta henkilöllä ei ole oikeutta työttömyyspäivärahaan 3 luvussa tarkoitettujen rajoitusten vuoksi taikka oikeutta soviteltuun työttömyyspäivärahaan 4 luvun 3 §:ssä säädettyjen työaikarajojen ylittymisen vuoksi. Omavastuu aikaan luetaan kuitenkin 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu sairausvuakuutuksen päivärahan ja kuntoutusrahan omavastuu aika. Omavastuupäiviksi luetaan myös ne päivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta 10 luvun perusteella. (22.12.2009/1188)

Henkilöllä on 1 ja 2 momentista huolimatta oikeus työttömyyspäivärahaan, jos työnteon estymisen syynä on sellainen työtaistelutoimenpide, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa ja jos hän muutoin täyttää työttömyyspäivärahan saamisen edellytykset. (23.6.2005/459)

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

1 § (22.12.2009/1188)

Työttömyyspäivärahan määrä

Peruspäiväraha on 22,22 euroa päivältä.

Peruspäivärahan korotusosa ja muutosturvalisä ovat 3,82 euroa päivältä.

Ansiöpäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta.

Työttömyyspäivärahan määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

2 § (22.12.2009/1188)

Ansiöpäivärahan ansio-osa, korotettu ansio-osa ja muutosturvan ansio-osa

Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Ansiöpäiväraha lapsikorotuksineen on enintään 90 prosenttia ansiöpäivärahan perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Korotettu ansio-osa on 57,5 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 35 prosenttia. Ansiöpäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiöpäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muutosturvan ansio-osa on 65 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, muutosturvan ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 37,5 prosenttia. Ansiöpäiväraha lapsikorotuksineen on tällöin enintään yhtä suuri kuin ansiöpäivärahan perusteena oleva päiväpalkka, kuitenkin vähintään mahdollisella lapsikorotuksella korotetun perusosan suuruinen.

Muunnettaessa kuukautta kohti laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päinvastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

3 § (22.12.2009/1188)

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työttömyyden alkaessa

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 20 päivältä työnhakijalle, joka on ollut työssä yhteensä vähintään kolme vuotta ennen työttömyyspäivärahoikeuden alkamista. Jos työnhakija työttömäksi jäädessään täyttää 3 a §:n mukaiset pitkään työuraan perustuvat korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen edellytykset, hänellä ei ole työttömäksi jäädessään oikeutta tämän pykälän mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan.

Työnhakijalla, jolle on maksettu korotusosaa tai korotettua ansio-osaa 3 a §:n perusteella, on oikeus korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan tämän pykälän perusteella, jos hän on 3 a §:ään perustuvan korotusosan tai korotetun ansio-osan maksamisen alettua täyttänyt uudelleen palkansaajan työssäoloehdon.

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on uudelleen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

3 a § (22.12.2009/1188)

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen pitkän työuran päätyttyä

Korotusosaa maksetaan työnhakijalle, joka on menettänyt työnsä työsopimuslain 7 luvun 3, 4, 7 tai 8 §:ssä tarkoitetuista taloudellisista tai tuotannollisista syistä, vastaavista syistä merimieslain mukaan tai julkisen

yhteisön toiminnasta johtuvista vastaavista syistä ja jolla on ennen työn menettämistä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 20 vuotta.

Henkilön katsotaan menettäneen työnsä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tuotannollisista tai taloudellisista syistä myös, jos hän on irtisanonut työsopimuksensa työsopimuslain 5 luvun 7 §:n mukaisesti lomautuksen kestätyä yhdenjaksoisesti vähintään 200 päivää.

Korotettua ansio-osaa maksetaan työnhakijalle, joka täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja joka on ennen työn menettämistä ollut palkansaajakassan jäsenenä vähintään viisi vuotta.

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 100 päivältä. Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

3 b § (22.12.2009/1188)

Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa ja korotettua ansio-osaa maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta yhteensä enintään 200 päivältä. Korotusosan ja korotetun ansio-osan maksaminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on uudelleen täyttänyt palkansaajan tai yrittäjän työssäoloehdon.

3 c § (22.12.2009/1188)

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen edellytykset

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työnhakijalle:

- 1) joka kuuluu julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun mukaisen muutosturvan piiriin;
- 2) jolla on voimassa oleva työllistymissuunnitelma tai työllistymissuunnitelmaa korvaava suunnitelma; ja
- 3) jolla on oikeus työttömyyspäivärahaan täytettyään palkansaajan työssäoloehdon.

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Jos irtisanomisperuste on riitautettu, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei myönnetä tai makseta muutosturvalisällä tai muutosturvan ansio-osalla korotettuna ennen asiassa tehtyä lopullista ratkaisua.

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa ei makseta, jos työnhakijalla on oikeus tämän luvun 9 §:n mukaisiin lisäpäiviin.

3 d § (22.12.2009/1188)

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisaika

Muutosturvalisää ja muutosturvan ansio-osaa maksetaan yhteensä enintään 200 päivältä.

Muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisen enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta, kun työnhakija on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon.

3 e § (22.12.2009/1188)

Korotusosien ja korotettujen ansio-osien sekä muutosturvalisän ja muutosturvan ansio-osan maksamisjärjestys

Korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ei makseta työnhakijalle, jolla on oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan.

Jos muutosturvalisää tai muutosturvan ansio-osaa on maksettu enimmäisaika, työnhakijalla ei ole tämän jälkeiseltä ajalta oikeutta 3 b §:n mukaiseen korotusosaan tai korotettuun ansio-osaan saman päivärahakauden enimmäisajan kuluessa.

Jos työnhakijalla on oikeus saada korotusosaa tai korotettua ansio-osaa useammalla kuin yhdellä perusteella, maksetaan hänelle ensisijaisesti 3 b §:n mukaista korotusosaa tai korotettua ansio-osaa, tämän jälkeen 3 §:n mukaista työttömyyden alkaessa maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa ja viimesijaisesti 3 a §:n mukaista pitkän työuran päätyttyä maksettavaa korotusosaa tai korotettua ansio-osaa.

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan henkilön vakiintuneen palkan pohjalta työttömyyttä välittömästi edeltäneeltä ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Jos työ ja siitä saatava palkkatulo on ollut kausiluonteista, ansioon suhteutettu päiväraha lasketaan vuositulosta. Päivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa palkasta tai vuositulon työtulo-osuudesta vähennetään 60 prosenttia sairausvakuutuslain 18 luvun 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairausvakuutuksen päivärahamaksun, työntekijän eläkelain 153 §:n 1 momentissa tarkoitetun alle 53-vuotiaan työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä. (11.12.2009/1049)

Päivärahan perusteena olevana palkkana otetaan huomioon palkka ja muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on maksettu korvauksena työstä. Päivärahan perusteena olevana palkkana ei oteta huomioon työaikapankissa olevia säästöjä eikä sieltä nostettua rahakorvausta. Jos työnantaja on vähentänyt palkasta työntekijän velkaa työaikapankille, päivärahan perusteena oleva palkka lasketaan palkasta ennen vähennyksen tekemistä. (21.12.2007/1354)

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos henkilön 5 luvun 3 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan 1 momentin mukaisesti. Mitä edellä säädetään, koskee henkilöä, joka on ollut vuorotteluvapaakoelusta annetun lain (1663/1995) tai vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikalisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla taikka jonka palkkaa on alennettu määräaikaaisesti ja palkan alentaminen perustuu työsopimuslain 7 luvun 3 §:n mukaisiin irtisanomisperusteisiin tai työpaikalla tuotannollisista ja taloudellisista syistä tehtyyn henkilöstöä koskevaan kirjalliseen sopimukseen. (22.12.2009/1192)

3 momentti on L:lla 1192/2009 väliaikaisesti muutetussa muodossaan voimassa 1.1.2010-31.12.2012. Ks. soveltamisesta L:n 1192/2009 voimaantulosäännös. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen henkilön ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos henkilön 5 luvun 3 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan 1 momentin mukaisesti. Mitä edellä säädetään, koskee henkilöä, joka on ollut vuorotteluvapaakoelusta annetun lain (1663/1995) tai vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisella vuorotteluvapaalla tai saanut julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua osa-aikalisää tai ollut osittaisella hoitovapaalla. (24.6.2004/608)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vakiintuneesta palkkatulosta ja siinä huomioon otettavista tuloista, tulojen selvittämisestä palkkatodistuksella tai verotustiedoin sekä vuositulon määrittämisestä.

5 §

Yrittäjän ansiopäivärahan perusteena oleva työtulo (22.12.2009/1188)

Yrittäjän ansiopäiväraha määrätään sen työtulon perusteella, jonka mukaan yrittäjä on vakuuttanut itsensä yrittäjäkassassa yhteensä enintään 18 kuukauden ajan ennen työttömyyttä. Ansiopäivärahan perusteena olevaa työtuloa ei kuitenkaan saa määrätä suuremmaksi kuin henkilön yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vahvistettu työtulo mainittuna aikana tai työntekijän eläkelain mukainen palkka keskimäärin mainittuna aikana on ollut. Jos työtuloa on edellä mainittuna aikana muutettu, päivärahan suuruuden perusteena oleva työtulo saadaan jakamalla vahvistettujen työtulojen yhteismäärä vastaavalla ajalla. Tällöin työtulon 20 prosenttia suurempaa korotusta ei oteta huomioon. (22.12.2009/1188)

Yrittäjän ansiopäivärahan ansio-osaa määrättäessä työtuloon sovelletaan, mitä 2 §:n 1, 2 ja 4 momentissa päiväpalkasta säädetään. (22.12.2009/1188)

Työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä tai osa-aikaeläkettä saavan tai saaneen yrittäjän ansiopäivärahan perusteena oleva työtulo määräytyy eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti. Jos yrittäjän 5 luvun 7 §:n mukainen työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeisenä aikana, ansiopäivärahan perusteena oleva työtulo määrätään 1 momentin mukaisesti. (24.6.2004/608)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin yrittäjän ansiopäivärahan perusteena olevan työtulon määrittämisestä.

5 a § (22.12.2009/1188)

Yrittäjän oikeus korotettuun ansio-osaan

Ansio-päivärahaan oikeutetulle yrittäjälle maksetaan korotettua ansio-osaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta siten kuin 3 b §:ssä säädetään.

6 §

Lapsikorotus

Työttömyyspäivärahan saajalle, jolla on huollettavanaan 18 vuotta nuorempi lapsi, maksetaan päiväraha korotettuna lapsikorotuksella, jonka suuruus yhdestä lapsesta on 4,21 euroa, kahdesta lapsesta yhteensä 6,18 euroa ja kolmesta tai useammasta lapsesta yhteensä 7,97 euroa.

7 § (14.5.2010/361)

Päivärahakauden enimmäisaika

Peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan yhteensä enintään 500 työttömyyspäivältä. Enimmäisaikaan luetaan myös sellaiset työttömyyspäivät, joilta henkilölle on maksettu työttömyysetuutta sellaisessa valtiossa, jossa sovelletaan sosiaaliturva-asetusta tai perusasetusta tai jonka kanssa Suomella on työttömyysturvaa koskeva sopimus.

Laskettaessa 1 momentin mukaista enimmäisaikaa otetaan soviteltuna työttömyyspäivärahana maksettu määrä huomioon muunnettuna täysiksi työttömyyspäivärahapäiviksi.

8 § (22.12.2009/1188)

Päivärahakauden alkaminen alusta

Kun palkansaaja on työttömyyspäiväraha-oikeuden alkamisen jälkeen täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon, 7 §:ssä tarkoitetun päivärahakauden enimmäisajan laskeminen aloitetaan alusta ja ansiopäivärahan perusteena oleva palkka määrätään uudestaan. Samoin menetellään, jos yrittäjä on täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon.

Uusien tulotietojen perusteella määräytyvä palkansaajan ansiopäiväraha on vähintään peruspäivärahan suuruinen ja, jos palkansaaja on täyttänyt työssäoloehdon ennen enimmäisajan täyttymistä, vähintään 80 prosenttia palkansaajalle aikaisemmin maksetusta ansiopäivärahasta. Vertailu tehdään täysimääräiseen 2 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvään päivärahaan. Vertailtaviin päivärahoihin ei lueta lapsikorotuksia.

Jos työnhakijan työssäoloehto on täytynyt työssä, johon hänet on työllistetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 7 §:n 3 momentin mukaisen velvoitteen perusteella, työttömyyspäivärahan perusteena olevaa palkkaa ei määrätä uudelleen, ellei uusien tulotietojen perusteella määrätty palkka ole aiemmin määrättyä palkkaa suurempi.

9 § (22.12.2009/1188)**Lisäpäiväoikeus**

Ennen vuotta 1950 syntyneelle työnhakijalle, joka on täyttänyt 57 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan päättymistä, voidaan enimmäisajan estämättä maksaa palkansaaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona hän täyttää 60 vuotta. Ennen vuotta 1950 syntyneelle henkilölle, joka on täyttänyt 60 vuotta ennen 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymistä, päivärahaa maksetaan kuitenkin sen kalenterikuukauden loppuun, jona 500 päivän enimmäisaika täyttyy.

Vuosina 1950–1954 syntyneille työnhakijoille voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt 59 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja hänellä on enimmäisajan täytyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneelle työnhakijalle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä ja hänellä on enimmäisajan täytyessä 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään viisi vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

10 § (22.12.2009/1188)

10 § on kumottu L:lla [22.12.2009/1188](#).

11 § (22.12.2006/1252)**Työssäoloajan laskeminen**

Edellä 3 a ja 9 §:ssä tarkoitettu työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain ([395/2006](#)) 3 §:ssä tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella. ([30.4.2010/313](#))

Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 423. Kalenterivuosikohtainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Eri vuosien osamäärät lasketaan yhteen.

Edellä 3 a §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa laskettaessa työhön rinnastettavana aikana otetaan lisäksi huomioon sellainen täysi kalenterikuukausi: ([30.4.2010/313](#))

- 1) jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa;
- 2) jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta; ja
- 3) jona henkilö on ollut työkyvytön saaden työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien perusteella eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä.

Työssäoloajasta enintään neljännes voi olla 3 momentissa tarkoitettua työhön rinnastettavaa aikaa.

III OSA**TYÖMARKKINATUKI****7 luku (22.12.2009/1188)****Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset****1 § (22.12.2009/1188)****Oikeus työmarkkinatukeen**

Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä:

- 1) joka ei täytä työssäoloehto; tai
- 2) jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päätynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymisen

vuoksi; ja

3) joka on taloudellisen tuen tarpeessa (*tarveharkinta*).

Tuella palkatulla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen ajalta, jolta työnantajalle maksetaan korkeinta korotettua palkkatukea tai muuta julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua palkkatukea, jota rahoitetaan mainitun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

2 § (30.12.2010/1388)

2 § on kumottu L:lla [30.12.2010/1388](#), joka tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

2 § (22.12.2009/1188)

Oikeus työmarkkinatukeen kotoutumistukena

Maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana.

Kotoutumistuen maksamisen edellytyksenä on, että henkilöllä on voimassa oleva maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) 10 §:ssä tarkoitettu kotoutumissuunnitelma.

3 § (22.12.2009/1188)

Oikeus työmarkkinatukeen matka-avustuksena

Työmarkkinatuki voidaan myöntää matka-avustuksena työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävänsä kokoaikatyön työssäkäyntialueensa ulkopuolella ja jolle työn vastaanottamisesta aiheutuu huomattavia kustannuksia. Matka-avustuksena maksettavaan työmarkkinatukeen oikeutettuna pidetään henkilöä, joka saa työmarkkinatukea tai jolle ei makseta työmarkkinatukea 10 luvun 2 §:ssä mainitusta syystä. Matka-avustusta on haettava ennen työsuhteen alkamista.

Matka-avustusta ei myönnetä sellaisen työsuhteen perusteella, jonka palkkauskustannuksiin työnantajalle on myönnetty julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettua palkkatukea.

Poiketen 2 momentissa ja 1 §:n 2 momentissa säädetystä työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää matka-avustuksen, jos palkkatukea rahoitetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 a §:n 2 momentin mukaisesti työmarkkinatukimäärärahoista.

4 § (22.12.2009/1188)

Työmarkkinatuen määrä

Täysimääräinen työmarkkinatuki on 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan suuruinen ja työmarkkinatuen korotusosa 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan korotusosan suuruinen.

Työmarkkinatuen saajalle maksetaan lapsikorotusta siten kuin 6 luvun 6 §:ssä säädetään.

Työmarkkinatuen määrä lasketaan ottaen huomioon, mitä 4 luvussa säädetään.

Matka-avustuksena maksetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettu työmarkkinatuki ilman työmarkkinatuen korotusosaa.

5 § (22.12.2009/1188)

Oikeus työmarkkinatuen korotusosaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta

Työmarkkinatuen korotusosaan on oikeus henkilöllä, joka aloittaessaan 2 momentissa tarkoitetun työllistymistä edistävän palvelun on saanut työmarkkinatukea:

1) enintään 500 päivältä; tai

2) enintään 180 päivältä sen jälkeen, kun hänen oikeutensa työttömyyspäivärahaan on päättynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä säädetyn enimmäisajan täyttymisen vuoksi.

Korotusosaa maksetaan työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen, 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisten työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Korotusosaa maksetaan myös työllistymissuunnitelmassa tai työllistymissuunnitelmaa korvaavassa suunnitelmassa sovittujen työllistymistä edistävien palvelujen väliseltä ajalta, jos näiden palvelujen välinen aika on enintään seitsemän kalenteripäivää.

Korotusosaa maksetaan enintään 200 päivältä. Korotusosan maksaminen aloitetaan alusta, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

6 § (22.12.2009/1188)

Tarveharkinnassa huomioon otettavat tulot

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 536 euroa ylittävältä osalta kuukaudessa. Metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 2 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. Työmarkkinatuki määrätään tuen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko arvioitujen tai muutoin todettavissa olevien tulojen perusteella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarveharkinnassa huomioon otettavista tuloista.

Tarveharkinnassa tuloina ei oteta huomioon (*etuoikeutetut tulot*):

- 1) lapsilisää;
- 2) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista kotihoidon tukea;
- 3) asumistukea;
- 4) sotilasavustusta;
- 5) sotilasvammalain mukaista elinkorkoa ja täydennyskorkoa;
- 6) kansaneläkelain mukaista täydennysmäärää;
- 7) toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea;
- 8) vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta.

7 § (22.12.2009/1188)

Tarveharkinta

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään huoltovelvöllisellä 50 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 848 euroa kuukaudessa. Perheettömällä henkilöllä vähennetään vastaavasti 75 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää 253 euroa kuukaudessa. Perheellisen tulorajaa korotetaan 106 eurolla jokaista huolettavan alle 18-vuotiasta lasta kohti. Työmarkkinatuen määräytymiseen vaikuttavat kuukausittaiset tuloerät pyöristetään alaspäin täysiksi euroiksi siten, että täyden euron yli menevä osa jätetään huomioon ottamatta.

Työmarkkinatuki on tarkistettava, jos sen määrään vaikuttavat tulot ovat olennaisesti nousseet tai pienentyneet. Tarkistettua työmarkkinatukea aletaan maksaa aikaisimmasta mahdollisesta maksuerästä lukien.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa ja 6 §:ssä työmarkkinatuen tarveharkinnasta säädetään, työmarkkinatukena maksetaan enintään 4 luvun 7 §:n 1 momentin mukaisesti laskettu rahamäärä.

Jos maan yleinen palkkataso ansiotasoindeksin perusteella arvioiden olennaisesti muuttuu, valtioneuvoston asetuksella säädetään 1 momentissa ja 6 §:ssä säädettyjen rahamäärien tarkistamisesta vastaamaan palkkatason muutosta.

8 § (22.12.2009/1188)**Työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa**

Työmarkkinatuki myönnetään ilman tarveharkintaa siltä ajalta, jona henkilö osallistuu 10 luvussa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin.

Työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa myös sellaiselle 55 vuotta täyttäneelle henkilölle, joka on työttömäksi joutuessaan täyttänyt työssäoloehdon.

Henkilölle, joka on saanut työttömyyspäivärahaa 6 luvun 7 §:ssä tai 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun enimmäisajan, työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa 180 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta. Edellä tarkoitetun 180 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö tulee työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

Henkilölle maksetaan työmarkkinatuki ilman tarveharkintaa 130 ensimmäisen työttömyyspäivän ajalta, jos hän on ennen työttömyyden alkamista ollut vakuutettuna maatalousyrittäjän eläkelain 10 a §:n mukaisesti yhteensä 24 kuukautta lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana (*apurahansaajan vakuutusehto*). Edellä tarkoitetun 130 työttömyyspäivän laskeminen aloitetaan alusta, kun henkilö on työmarkkinatukioikeuden alkamisen jälkeen uudelleen täyttänyt apurahansaajan vakuutusehdon. Jos henkilö sairauden, laitoshoidon, kuntoutuksen, asevelvollisuuden, siviilipalveluksen, päätoimisten opintojen, lapsen syntymän, enintään 3-vuotiaan lapsen hoidon tai muun näihin verrattavan hyväksyttävän syyn johdosta on estynyt olemasta työmarkkinoilla, edellä mainittua 48 kuukauden tarkastelujaksoa pidennetään vastaavasti, kuitenkin enintään seitsemän vuotta.

9 § (22.12.2009/1188)**Osittainen työmarkkinatuki**

Työmarkkinatuki on 50 prosenttia 4 §:n 1–3 momentin ja 6–8 §:n mukaisesti lasketusta työmarkkinatuesta, jos työnhakija asuu vanhempiensa taloudessa eikä ole täyttänyt työssäoloehdot.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) aikana, jona työnhakija osallistuu 10 luvussa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin; tai
- 2) työnhakijaan, jonka vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, 6 §:ssä tarkoitetut tulot ovat enintään 1 781 euroa kuukaudessa; tuloja nostetaan 106 eurolla jokaista työnhakijan vanhempien huollettavana olevaa samassa taloudessa asuvaa kohti.

Täysimääräisen työmarkkinatuen kuukautta kohden lasketusta määrästä vähennetään 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa 50 prosenttia siitä 6 §:n mukaisesti määrätystä tulojen osasta, joka ylittää tämän pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tuloajan. Vanhempien tulojen perusteella vähennettynä työmarkkinatukena maksetaan kuitenkin vähintään 1 momentissa tarkoitettu määrä.

Jos hakijan vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, tulot ylittävät 2 momentin 2 kohdassa säädetyn tuloajan, mutta hakija kykenee luotettavasti osoittamaan, etteivät vanhemmat tosiasiallisesti häntä taloudellisesti tue, työmarkkinatuki on maksettava ilman 1 momentissa tarkoitettua vähennystä.

10 § (22.12.2009/1188)**Ostavastuu aika**

Työmarkkinatukea maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa yhteensä viisi työpäivää enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana (*ostavastuu aika*). Ostavastuu aikaan ei lueta 8 luvun 4 §:ssä tarkoitettuun odotusaikaan tai korvauksettomiin määräaikoisiin taikka työssäolovelvoitteisiin sisältyviä työttömyyspäiviä.

Ostavastuu aika täyttyy myös, kun lyhennettyä työviikkoa tai osa-aikatyötä tekevän työntekijän 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työttömyysaika on kertynyt yhteensä viittä työttömyyspäivää vastaava aika.

Ostavastuu aikaan luetaan myös ne päivät:

- 1) jotka henkilö työttömyyden alkamisen jälkeen on ollut työkyvytön saamatta siltä ajalta sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa tai muuta vastaavaa lakisääteistä korvausta taikka työnantajalta sairausajan palkkaa; tai
- 2) joilta henkilölle on maksettu 10 luvun perusteella työmarkkinatukea.

Ostavastuuaikaa ei kuitenkaan edellytetä:

- 1) jos henkilön oikeus työmarkkinatukeen alkaa välittömästi 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitetun työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä; tai
- 2) jos hänen työntekonsa estyy sellaisen työtaistelutoimenpiteen takia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa; ja
- 3) hän muutoin täyttää työmarkkinatuen saamisen edellytykset.

11 § (30.4.2010/313)

Ostavastuuajan voimassaolo

Ostavastuu aika on voimassa sen kalenterivuoden loppuun, jona se on kokonaan hankittu.

Alkavan kalenterivuoden aikana uutta ostavastuuaikaa ei edellytetä:

- 1) niin kauan kuin henkilö yhdenjaksoisesti saa työmarkkinatukea;
- 2) kun ostavastuu aika ajoittuu kahdelle kalenterivuodelle;
- 3) kun ostavastuu aika on täyttynyt kalenterivuoden päättyessä ilman, että työmarkkinatuen maksu on vielä alkanut;
- 4) kun oikeus työmarkkinatukeen alkaa uudelleen 14 päivän kuluessa edellisen työmarkkinatukioikeuden päättymisestä; tai
- 5) kun henkilö on saanut 3 luvun 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettua kuntoutusetuutta tai sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa ja palaa uudelleen työttömäksi työnhakijaksi 14 päivän kuluessa edellä tarkoitetun etuuden päättymisen jälkeen.

12 § (30.4.2010/313)

Työmarkkinatuen kesto

Työmarkkinatuki on kestoltaan rajoittamaton.

Matka-avustus voidaan määrätä maksettavaksi enintään neljän kuukauden ajan työsuhteen alkamisesta lukien, kuitenkin enintään työsuhteen ajan. Matka-avustus maksetaan viideltä päiväältä viikossa sen estämättä, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään etuuspäivien määrästä viikossa.

8 luku

Työmarkkinatuen erityiset työvoimapolitiittiset rajoitukset

1 § (30.4.2010/313)

1 § on kumottu L:lla 30.4.2010/313.

2 §

Ammatillista koulutusta vailla oleva nuori

Työmarkkinatukeen ei ole oikeutta työttömyysajalta alle 25-vuotiaalla, joka ei ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta (ammatillista koulutusta vailla oleva nuori).

Poiketen 1 momentista oikeus työmarkkinatukeen on 18–24-vuotiaalla ammatillista koulutusta vailla olevalla nuorella, jolle ei hänen aktiivisesta työhaustaan ja koulutukseen hakeutumisestaan huolimatta ole kyetty

järjestämään työtä, koulutusta tai 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettua työllistymistä edistävää palvelua. Työmarkkinatukioikeuden säilyttäminen edellyttää, että hän on halukas ottamaan vastaan työtä, koulutusta ja osallistumaan 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettuihin työllistymistä edistäviin palveluihin sekä aktiivisesti ja jatkuvasti hakeutuu soveltuvaan 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen. (30.4.2010/313)

Ammatillista koulutusta vailla olevalla nuorella ei ole oikeutta saada työmarkkinatukea työttömyysajalta, jos hän ilman pätevää syytä on:

- 1) kieltäytynyt, eronnut tai erotettu työstä tai 2 luvun 16 §:ssä tarkoitettusta koulutuksesta;
- 2) kieltäytynyt työharjoittelusta, työkokeilusta tai julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettusta työ- ja koulutuskokeilusta tai keskeyttänyt tällaisen palvelun; taikka (30.4.2010/313)
- 3) jättänyt hakeutumatta hänelle soveltuvaan ammatilliseen koulutukseen, johon voidaan myöntää opintotukea, taikka kieltäytynyt, eronnut tai omasta syystä erotettu tällaisesta koulutuksesta.

Alle 25-vuotiaalla, joka on menettänyt 3 momentin mukaisesti oikeutensa saada työmarkkinatukea työttömyysajalta, on uudelleen oikeus työttömyysaikaiseen työmarkkinatukeen sen jälkeen, kun hän:

- 1) on suorittanut 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen; tai
- 2) ollut työssäoloehtoon luettavassa työssä tai ollut työharjoittelussa, työkokeilussa tai työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa vähintään viisi kuukautta (työssäolovelvoite).

Pätevään syyhyn kieltäytyä työharjoittelusta tai keskeyttää se sovelletaan, mitä 2 luvun 19 §:ssä säädetään pätevästä syytä kieltäytyä työelämävalmennuksesta ja työkokeilusta tai keskeyttää ne. (30.4.2010/313)

3 §

Ammatilliseen koulutukseen hakeutuminen

Ammatillista koulutusta vailla olevan nuoren katsotaan 2 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla hakeutuvan aktiivisesti ja jatkuvasti koulutukseen, jos hän hakeutuu jokaisessa yhteishaussa useaan sellaiseen tutkintoon johtavaan ammatilliseen koulutukseen, jonka pohjakoulutusvaatimukset ja mahdolliset muut opiskelijaksi ottamisen perusteet hän täyttää. Hakuvaihtoehtoihin voidaan lukea siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään hakeutuminen yhteishaun piiriin kuulumattomaan, tutkintoon johtavaan ammatillisia valmiuksia edistävään koulutukseen sekä hakeutuminen yhteishaussa lukioon. Aktiiviseen koulutukseen hakeutumiseen vaadittavien hakuvaihtoehtojen lukumäärästä ja opiskelijaksi ottamisen perusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 luvun mukaisessa työllistymissuunnitelmassa tai kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 3 luvun mukaisessa aktivointisuunnitelmassa on sovittu 1 momenttia laajemmasta koulutukseen hakeutumisesta, aktiivisena ja jatkuvana koulutukseen hakeutumisena pidetään suunnitelman toteuttamista. (30.4.2010/313)

Maahanmuuttajan osalta ammatilliseen koulutukseen hakeutumisella tarkoitetaan hakeutumista hänen kotoutumissuunnitelmaansa sisältyvään koulutukseen, johon voidaan myöntää opintotukea.

Ammatillista koulutusta vailla olevaan nuoreen ei sovelleta 2 luvun 7 §:n 3 momenttia.

4 §

Odotusaika

Työmarkkinatukea maksetaan vasta viiden kuukauden odotusajan jälkeen työnhakijalle, joka ei ole täyttänyt työssäoloehtoa, eikä ole suorittanut peruskoulun tai lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa koulutusta. Odotusaika alkaa työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymisestä, korvauksettoman määräajan päättymisestä tai työssäolovelvoitteen täyttymisestä lukien.

Odotusaika täyttyy, kun työnhakija on työttömäksi työnhakijaksi rekisteröidyttään ollut yhteensä viisi

kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä, yrittäjänä tai työttömänä työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa taikka 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitetussa työllistymistä edistävässä palvelussa. (30.4.2010/313)

Odotusajasta vähennetään aika, jona työnhakija on työttömäksi työnhakijaksi rekisteröitymistä edeltävien kahden vuoden aikana ollut edellä 2 momentissa tarkoitetulla tavalla työmarkkinoilla.

Poiketen 2 ja 3 momentista odotusaikaan ei lueta aikaa, jonka työnhakija on ollut työmarkkinoilla päätoimisen opiskelun tai siihen liittyvän lomajakson tai eri oppilaitosten välisen lomajakson taikka korvauksettoman määräajan tahi työssäolovelvoitteen aikana.

4 a § (29.12.2005/1217)

Työmarkkinatukioikeuden lakkauttaminen

Henkilön, joka on saanut työttömyytensä perusteella työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä tai jonka oikeus työttömyyspäivärahaan on päättynyt 6 luvun 7 tai 9 §:ssä tarkoitetun enimmäisajan täyttymisen vuoksi ja joka työttömyyspäivärahoikeuden päättymisen jälkeen on saanut työmarkkinatukea työttömyytensä perusteella vähintään 180 päivältä, oikeus saada työmarkkinatukea työttömyysajalta lakkautetaan, jos hän:

- 1) kieltäytyy tai eroaa ilman pätevää syytä taikka hänet omasta syystä erotetaan työstä tai työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta;
- 2) kieltäytyy ilman pätevää syytä julkisesta työvoimapolitiittisesta palvelusta annetun lain 8 luvussa tarkoitetusta työkokeilusta, työelämävalmennuksesta tai työharjoittelusta, josta on sovittu hänen kanssaan laaditussa työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa; (30.4.2010/313)
- 3) keskeyttää ilman pätevää syytä taikka omasta syystä joutuu keskeyttämään työkokeilun, työelämävalmennuksen tai työharjoittelun.

Henkilöllä, jonka oikeus työttömyysaikaiseen työmarkkinatukeen on lakkautettu 1 momentin mukaisesti, on uudelleen oikeus saada työmarkkinatukea työttömyysajalta sen jälkeen, kun hän on ollut työssäoloehdon täyttymistä laskettaessa huomioon otettavassa työssä, 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetussa koulutuksessa tai 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa työllistymistä edistävässä palvelussa vähintään viisi kuukautta. (30.4.2010/313)

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen työmarkkinatuen maksupäivien laskenta alkaa uudelleen alusta, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen.

5 § (30.4.2010/313)

5 § on kumottu L:lla [30.4.2010/313](#).

6 §

Kuntouttavaan työtoimintaan liittyvä kieltäytyminen ja keskeyttäminen

1 momentti on kumottu L:lla [30.4.2010/313](#).

Kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitetulla henkilöllä, joka ilman pätevää syytä kieltäytyy kuntouttavasta työtoiminnasta taikka keskeyttää tai omasta syystä joutuu keskeyttämään kuntouttavan työtoiminnan, ei ole oikeutta työmarkkinatukeen 60 päivän ajalta kieltäytymisestä tai keskeyttämisestä lukien. (22.12.2009/1273)

Jos henkilön toistuvasta 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä on pääteltävissä, ettei hän halua osallistua kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, hänellä ei ole oikeutta työmarkkinatukeen ennen kuin hän on ollut vähintään kolme kuukautta työssäoloehdon täyttävässä työssä tai työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa tai alle 25-vuotiaana 2 §:n 1 momentissa tarkoitetussa koulutuksessa (*työssäolovelvoite*). (30.4.2010/313)

7§**Pätevä syy kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytymiseen tai sen keskeyttämiseen**

Pätevä syy kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytymiseen tai sen keskeyttämiseen on henkilöllä, joka:

- 1) työskentelee muutoin kuin satunnaisesti työsuhteessa tehtävässä työssä, jonka säännöllinen työaika ylittää kahdeksan tuntia viikossa;
- 2) työllistyy päätoimisesti 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetussa yritystoiminnassa tai on aloittamassa päätoimista yritystoimintaa;
- 3) on 2 luvun 6 §:ssä tarkoitettu päätoiminen opiskelija; tai
- 4) osallistuu 10 luvun 1 §:n 2 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun. (30.4.2010/313)

Lisäksi henkilöllä on pätevä syy kuntouttavasta työtoiminnasta kieltäytymiseen tai sen keskeyttämiseen, jos toiminta:

- 1) ei ole hänen terveydentilaansa nähden hänelle sopivaa;
- 2) olennaisesti poikkeaa aktivointisuunnitelmasta;
- 3) on järjestetty siten, että kunta tai muu kuntouttavan työtoiminnan toteuttava laiminlyö kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain säännöksiä; tai
- 4) järjestetään hänen työssäkäyntialueensa ulkopuolella.

Henkilöllä on pätevä syy kieltäytyä kuntouttavasta työtoiminnasta tai keskeyttää työtoiminta myös muusta kuin edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta syystä, jos syy on hänen työmarkkinoille pääsemisensä tai palaamisensa kannalta pätevyydeltään verrattavissa näihin.

9 luku (22.12.2009/1188)
(22.12.2009/1188)

9 luku on kumottu L:lla 22.12.2009/1188.

IV OSA**Työllistymistä edistävät palvelut (22.12.2009/1188)****10 luku (22.12.2009/1188)****Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat säännökset****1 § (22.12.2009/1188)****Oikeus etuuteen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta**

Työllistymistä edistäviin palveluihin osallistuvan työnhakijan toimeentulo turvataan työttömyyspäivärahalla tai työmarkkinatuella.

Työllistymistä edistävillä palveluilla tarkoitetaan:

- 1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettua työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta;
- 2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 9 luvussa tarkoitettua omaehtoista opiskelua;
- 3) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työkokeilua, työelämävalmennusta ja työharjoittelua;
- 4) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettua työ- ja koulutuskokeilua;
- 5) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22–24 §:ssä tarkoitettua omaehtoista opiskelua; (30.12.2010/1388)

L:lla [1388/2010](#) muutettu 5 kohta tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

5) maahanmuuttajan kotoutumistoimenpidettä, jonka työ- ja elinkeinotoimisto on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 10 §:n 3 momentin nojalla rinnastanut edellä 1 tai 3 kohdassa tarkoitettuun palveluun;

6) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua kuntouttavaa työtoimintaa.

2 § (22.12.2009/1188)

Työttömyysetuuteen oikeutettu

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon työnhakijalla on oikeus työttömänä ollessaan.

Työttömyysetuutta maksetaan vain siltä ajalta, jona henkilö on julkisesta työvoimapolitiikasta annetussa laissa tarkoitettuna työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Työttömyysetuuteen ei ole oikeutta henkilöllä, joka työllistyy kokoaikatyössä yli kahden viikon ajan.

Työttömyysetuutta maksetaan työllistymistä edistävien palvelujen ajalta, vaikka työnhakijalla ei ole työttömänä ollessaan oikeutta etuuteen, jos se johtuu:

- 1) korvauksettomasta määräajasta;
- 2) työssäolovelvoitteesta;
- 3) 5 luvun 13 §:ssä tai 7 luvun 10 §:ssä säädetystä omavastuuajasta;
- 4) 7 luvun 6 ja 7 §:ssä tarkoitetusta tarveharkinnasta;
- 5) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetusta ammatilliseen koulutukseen liittyvästä rajoituksesta;
- 6) 8 luvun 4 §:ssä säädetystä odotusajasta.

Poiketen 3 momentista työttömyysetuutta ei makseta kuntouttavan työtoiminnan ajalta, jos oikeutta työttömyysetuuteen ei ole 3 momentin 2, 5 tai 6 kohdassa mainitusta syystä.

Työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen ajalta, jona hän osallistuu ulkomailla järjestettävään 1 §:n 2 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun sen estämättä, mitä 2 luvun 3 §:ssä säädetään ulkomaanmatkasta työmarkkinoilla olon esteenä.

Julkisesta työvoimapolitiikasta annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvan opiskelijan, jota ei voida pitää tämän lain 2 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna työttömänä, oikeudesta työttömyysetuuteen opiskelun ajalta säädetään 5 §:ssä.

3 § (30.12.2010/1388)

Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 1 §:n 2 momentin 3, 4 ja 6 kohdassa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen aikana niiltä päiviltä, joina hän ei osallistu palveluun, ellei poissaolo johdu:

- 1) työkyvyttömyydestä;
- 2) kerrallaan enintään neljän työpäivän ajalta alle 10-vuotiaan lapsen sairaudesta;
- 3) työhaastattelusta tai muusta tähän rinnastettavasta työllistymiseen liittyvästä syystä.

L:lla [1388/2010](#) muutettu 3 § tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

3 § (22.12.2009/1188)

Poissaolo työllistymistä edistävästä palvelusta

Työnhakijalla ei ole oikeutta työttömyysetuuteen 1 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen aikana niiltä päiviltä, joina hän ei osallistu palveluun, ellei poissaolo johdu:

- 1) työkyvyttömyydestä;
- 2) kerrallaan enintään neljän työpäivän ajalta alle 10-vuotiaan lapsen sairaudesta;
- 3) työhaastattelusta tai muusta tähän rinnastettavasta työllistymiseen liittyvästä syystä.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteeseen, joka on rinnastettu työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen.

4 § (22.12.2009/1188)**Tämän lain poikkeava soveltaminen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta**

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 ja 9 luvussa tarkoitetun koulutuksen aikana ei sovelleta tämän lain 2 ja 8 luvun säännöksiä eikä 6 luvun 8 §:ää.

Työmarkkinatuen maksamisesta ilman tarveharkintaa työllistymistä edistävien palvelujen aikana säädetään 7 luvun 8 §:ssä.

5 § (22.12.2009/1188)**Työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta koskevat erityissäännökset**

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvussa tarkoitettuun työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuvalla maksetaan koulutuksen ajalta työttömyysetuutta kuten 2 §:ssä säädetään työttömän oikeudesta työttömyysetuuteen, vaikka:

- 1) hänet on 2 luvun 4 tai 5 §:n nojalla katsottava päätoimiseksi yrittäjäksi; tai
- 2) hän ei ole työtön tai lomautettu, jos hän on työttömyysuhan alainen.

Jos opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen 1 momentin 1 kohdan perusteella, hänelle maksetaan koulutuksen ajalta peruspäivärahaa, ansiopäivärahan perusosaa tai työmarkkinatukea sekä lapsikorotusta. Jos opiskelijalla on oikeus työttömyysetuuteen 1 momentin 2 kohdan perusteella, hänellä on oikeus myös 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaiseen ansiopäivärahan ansio-osaan.

Jos koulutus järjestetään jaksotettuna erillisiin kokonaisuuksiin siten, että koulutusjaksot eivät liity yhtäjaksoisesti toisiinsa, opiskelija ei ole koulutusjaksojen välisenä aikana työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa.

6 § (22.12.2009/1188)**Ylläpitokorvaus**

Matka- ja muiden ylläpitokustannusten korvaamisesta (*ylläpitokorvaus*) työllistymistä edistävään palveluun osallistuvalla työnhakijalle säädetään julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa.

Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työttömyysetuutta saavalle maksetaan ylläpitokorvausta yhdeksän euroa kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun aktivointisuunnitelman mukaiselta osallistumispäivältä.

V OSA**TOIMEENPANO JA MUUTOKSENHAKU****11 luku****Toimeenpanoa koskevat säännökset****1 §****Työttömyysetuuden hakeminen**

Peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea haetaan kirjallisesti Kansaneläkelaitokselta. Ansiopäivärahaa haetaan kirjallisesti siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen työnhakija on. Hakemus matka-avustuksesta voidaan jättää myös työvoimatoimistoon. ([22.12.2009/1188](#))

Työttömyysetuutta ei ilman erityisen painavaa syytä myönnetä takautuvasti pitemmältä kuin kolmen kuukauden ajalta ennen hakemuksen vireille tuloa.

Hakemus tulee vireille, kun se on saapunut Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle. Jos ansiopäivärahaa koskeva hakemus on hylätty, katsotaan peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea koskevan hakemuksen tulleen vireille silloin, kun ansiopäiväraha hakemus on saapunut työttömyyskassaan edellyttäen, että peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea on haettu kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon työttömyyskassan hylkäävästä päätöksestä.

1 a § (18.2.2011/144)

Työttömyysetuushakemuksen käsittely

Hakemus on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Päätös työttömyysetuudesta on annettava viimeistään kolmantenakymmenentenä kalenteripäivänä hakemuksen saapumisesta.

Jos päätöstä ei voida antaa 2 momentin mukaisessa määräajassa, koska työttömyyskassalla tai Kansaneläkelaitoksella ei ole hakemuksen puutteellisuuden tai muun syyn vuoksi käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja, päätös on kuitenkin annettava viimeistään neljäntenätoista kalenteripäivänä sen jälkeen, kun työttömyyskassalla tai Kansaneläkelaitoksella on ollut käytettävissään asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot.

2 §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Työttömyysetuuden hakijan on annettava Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassalle etuuden myöntämiseksi ja maksamiseksi tarvittavat tiedot. Etuuden saaja tai hakija on lisäksi velvollinen antamaan Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassalle sen vaatimia selvityksiä, jotka ovat tarpeen erityisesti 1 luvun 7 §:ssä tarkoitetun talouden ja asumisen erillisyyden toteamiseksi. Etuuden hakijan on annettava 3 §:ssä tarkoitetun lausunnon antavalle yrittäjäkassalle lausunnon antamiseksi tarvittavat tiedot. ([3.12.2004/1047](#))

Työttömyysetuuden hakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimiston lausunnon edellyttämät häntä henkilökohtaisesti koskevat selvitykset työ- ja elinkeinotoimistolle sen määräämällä tavalla. ([19.12.2008/1053](#))

Jos etuuden saajan olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, joka saattaa vaikuttaa oikeuteen saada etuutta tai pienentää etuuden määrää, hänen tulee viipymättä ilmoittaa muutoksesta työttömyysetuuden maksajalle. Jäljempänä 4 §:ssä tarkoitettuja olosuhteita koskevasta muutoksesta etuuden saajan tulee viipymättä ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle. ([30.4.2010/313](#))

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja olosuhteiden muutoksia, joita koskevat tiedot työttömyysetuuden saajan on välittömästi ilmoitettava etuuden maksajalle, ovat:

- 1) aikaisemmat jäsenyydet työttömyyskassassa;
- 2) peruspäivärahan saaminen;
- 3) työnhakijana olo ja työnhaun päättymisen;
- 4) työttömyyden jatkuminen;
- 5) työsuhteen, virkasuhteen, oman työn ja yritystoiminnan alkaminen tai päättymisen;
- 6) työsuhteesta, virkasuhteesta, omasta työstä ja yritystoiminnasta saatu palkka tai muu vastike;

- 7) työsuhteen, virkasuhteen, oman työn tai yritystoiminnan perusteella saatu taloudellinen etu tai korvaus;
- 8) erorahan saaminen;
- 9) työhön käytetty työaika;
- 10) yritystoiminnan lopettamiseen liittyvä yrityksen tai yritysomaisuuden myynnistä saatu tulo taikka yritysomaisuuden ottaminen yksityiskäyttöön;
- 11) 10 luvun 1 §:ssä tarkoitetun työllistymistä edistävän palvelun päättyminen; (30.4.2010/313)
- 12) koulutuspäivärahaan oikeuttavan koulutuksen päättyminen;
- 13) liikennevakuutuksen, tapaturmavakuutuksen tai sotilasvammalain mukainen ansionmenetykskorvaus;
- 14) Suomesta ja ulkomailta saatu tai haettu sosiaalietuus mukaan lukien avio- tai avopuolison saama kotihoidontuki ja työnantajan järjestämä työntekijäin eläkelain vähimmäisehtoja parempi lisäeläke;
- 15) myönnetty tai evätty palkkaturva;
- 16) huollettavina olevat lapset; (30.4.2010/313)
- 17) muu vastaava muutos olosuhteissa; (30.4.2010/313)
- 18) päivät, joina työttömyysetuuden saaja on osallistunut 10 luvun 1 §:n 2 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun. (30.4.2010/313)

Työmarkkinatuen saajan on lisäksi ilmoitettava työttömyysetuuden maksajalle seuraavat itseään, puolisoaan ja perhettään koskevat tiedot ja niissä tapahtuneet muutokset:

- 1) omat pääomatulot;
- 2) puolison ansio- ja pääomatulot ja sosiaalietuudet;
- 3) vanhemman tai vanhempien 7 luvun 6 §:ssä tarkoitetut tulot, jos henkilö on 7 luvun 9 §:ssä tarkoitettu henkilö; (30.4.2010/313)
- 4) sellaisen työsuhteen päättyminen, jonka ajalta henkilölle itselleen on maksettu työmarkkinatukea tai johon työnantajalle on maksettu korkeinta korotettua palkkatukea; (29.12.2005/1217)

5 kohta on kumottu L:lla 30.4.2010/313.

- 6) muutokset perhesuhteissa ja asumisololoissa; sekä
- 7) muu vastaava muutos olosuhteissa.

3 §

Etuutta koskeva päätös

Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan tulee antaa työttömyysetuuden myöntämistä, epäämistä, tarkistamista, lakkauttamista ja takaisinperintää koskevassa asiassa hakijalle kirjallinen päätös. Päätöstä ei anneta, jos etuuden tarkistaminen johtuu yksinomaan indeksitarkistuksesta tai muusta vastaavasta lain tai asetuksen nojalla suoraan määräytyvästä perusteesta, ellei hakija tätä päätöstä erikseen vaadi. Hakijalle on annettava kirjallinen päätös myös työttömyysetuuden maksamisesta kunnan toimielimelle siten kuin jäljempänä 9 §:ssä säädetään. Hakijan tulee pyytää päätöstä indeksitarkistuksen tai muun vastaavan lain tai asetuksen perusteella suoraan määräytyvän perusteen vuoksi tehdystä etuuden tarkistamisesta etuuden maksuajalta 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut etuuden määrän tarkistamisesta tiedon. Hakijan katsotaan saaneen muutoksen tiedokseen 12 luvun 6 §:ssä tarkoitettussa ajassa.

Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan on ennen päätöksen tekemistä työvoimapolitiisessa asiassa pyydettävä 4 §:n mukainen työvoimapolitiinen lausunto. Palkansaajakassan on käsitellessään 5 luvun 7 §:n 3 momentin mukaista asiaa pyydettävä yrittäjäkassalta ennen päätöksen tekemistä lausunto henkilön oikeudesta saada yrittäjälle myönnettäviä etuuksia ja etuuden määrästä. Yrittäjäkassan, josta henkilö on siirtynyt palkansaajakassaan, on ilman aiheetonta viivytystä annettava lausunto yrittäjän työssäoloehdon täyttymisestä, ansiopäivärahan perusteena olevasta työtulosta, etuuden täydestä määrästä, yritysomaisuuden myyntivoiton vaikutuksesta sekä muista asian ratkaisemiseksi ja etuuden maksamiseksi tarpeellisista seikoista. Palkansaajakassan on noudatettava lausuntoa, jollei ole erityistä syytä poiketa siitä. Palkansaajakassan on lähetettävä yrittäjän työssäoloehdon perusteella myöntämäänsä etuutta koskeva päätös tiedoksi yrittäjäkassalle, jonka jäsenenä henkilö on viimeksi täyttänyt yrittäjän työssäoloehdon. (3.12.2004/1047)

Työttömyyskassan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä etuuden maksajalle ilmoitettuun postiosoitteeseen. Kansaneläkelaitoksen toimeenpantavaksi säädettyä etuutta koskevan päätöksen tiedoksi antamisesta säädetään erikseen Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa (731/2001). Päätösasiakirjan sähköisessä tiedoksiannossa noudatetaan, mitä laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. (30.12.2003/1364)

4 §

Työvoimapolitiinen lausunto

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työvoimapolitiisen lausunnon 2 luvussa, 7 luvun 3 §:ssä ja 11 §:n 2 momentissa, 8 luvussa, 10 luvun 2 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 3 §:ssä ja 5 §:n 1 ja 3 momentissa sekä julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun 2 §:n 1–3 momentissa säädettyistä edellytyksistä ja 9 luvun 3 §:n 2–4 momentissa tarkoitetusta todisteellisesta keskeytymisestä sekä 5–7 §:ssä säädettyistä edellytyksistä. Työvoimapolitiinen lausunto annetaan myös kotoutumisen edistämisestä annetun lain 25 §:ssä tarkoitetuista maahanmuuttajan omaehtoisen opiskelun tukiajasta, maahanmuuttajan velvollisuuksista sekä opintojen seurannasta ja keskeytymisestä. Työvoimapolitiisessa lausunnossa on todettava työllistymistä edistävän palvelun sisältyminen työnhakijan kanssa laadittuun työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sekä muutosturvan piiriin kuuluminen. (30.12.2010/1388)

L:lla 1388/2010 muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.9.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työvoimapolitiisen lausunnon 2 luvussa, 7 luvun 2 ja 3 §:ssä ja 11 §:n 2 momentissa, 8 luvussa, 10 luvun 2 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 3 §:ssä ja 5 §:n 1 ja 3 momentissa sekä julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 5 a luvun 2 §:n 1–3 momentissa säädettyistä edellytyksistä ja 9 luvun 3 §:n 2–4 momentissa tarkoitetusta todisteellisesta keskeytymisestä sekä 5–7 §:ssä säädettyistä edellytyksistä. Työvoimapolitiisessa lausunnossa on todettava työllistymistä edistävän palvelun sisältyminen työnhakijan kanssa laadittuun työllistymissuunnitelmaan tai sitä korvaavaan suunnitelmaan sekä muutosturvan piiriin kuuluminen. (30.4.2010/313)

Työvoimapolitiinen lausunto annetaan Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan pyynnöstä.

Työvoimapolitiista lausuntoa on Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan pyynnöstä täydennettävä viipymättä. Jos työnhakija on ilmoittanut työ- ja elinkeinotoimistolle hakevansa työmarkkinatukea tai työttömyyspäivärahaa, työvoimapolitiinen lausunto voidaan antaa ja sitä voidaan täydentää ilman erillistä pyyntöä. (22.12.2009/1199)

Ryhmälomautetusta ja henkilöstä, jonka työnteko on estynyt sääesteen vuoksi, työ- ja elinkeinotoimisto antaa Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan pyynnöstä lausunnon vain 2 luvun 3–7 §:ssä säädettyistä edellytyksistä. Ryhmälomautetulla tarkoitetaan työntekijää, joka on lomautettu määrääjäksi joko kokoaikaisesti tai 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla, ja lomautus koskee vähintään kymmentä työntekijää. Ryhmälomautettuja työntekijöitä ovat myös 3 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetut henkilöt. (19.12.2008/1053)

Työvoimapolitiinen lausunto annetaan työnhakijalle tiedoksi 3 §:ssä tarkoitetun päätöksen yhteydessä. Työnhakijalla on oikeus pyynnöstä saada tieto lausunnosta työ- ja elinkeinotoimistolta. (22.12.2009/1199)

Te-toimikunta voi antaa lausunnon työttömyysetuuden hakijan tekemään valitukseen asiassa, jossa työ- ja elinkeinotoimisto on täydentänyt edellä 2 momentissa tarkoitetulla tavalla 2 luvun 8, 9, 12 tai 21 §:n taikka 8

luvun 2 tai 4 a §:n perusteella antamaansa työvoimapoliittista lausuntoa ja jossa on kyse siitä, että työnhakija on kieltäytynyt, eronnut tai omasta syystään erotettu työstä. Lisäksi te-toimikunnan tehtävänä on seurata työ- ja elinkeinotoimiston lausuntokäytäntöä ja tukea toimistoa työttömyysturvan työvoimapoliittisten edellytysten arvioinnissa. Te-toimikunnan kokoonpanosta, päätösvaltaisuudesta ja muista tehtävistä säädetään julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa. Tarkempia säännöksiä työvoimapoliittisen lausunnon toimittamisesta ja lausuntoon merkittävistä seikoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella. (19.12.2008/1053)

4 a § (14.5.2010/361)

Ilmoitus menemisestä työnhakuun toiseen valtioon

Työ- ja elinkeinotoimiston on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle työnhakijan lähtemisestä työnhakuun perusasetuksen 64 artiklassa tarkoitettulla tavalla toiseen valtioon.

5 §

Maksamistapa

Työttömyysetuudet maksetaan jälkikäteen vähintään kerran kuukaudessa etuuteen oikeutetun ilmoittamalle tilille Suomessa toimivaan rahalaitokseen. Yksittäinen etuserä voidaan maksaa muullakin tavalla, jos tilille maksaminen ei ole mahdollista tai jos etuuden saaja esittää Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan hyväksymän erityisen syyn.

Jos henkilölle työttömyysetuutena kuukaudelta maksettava erä olisi pienempi kuin 50 prosenttia peruspäivärahasta, ei etuutta makseta.

6 §

Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen tai vähentäminen

Työttömyysetuuden maksaminen voidaan väliaikaisesti keskeyttää tai maksettavan etuuden määrää vähentää, jos on ilmeistä, että sen saajalla ei olosuhteiden muuttumisen tai muun syyn perusteella ole siihen enää oikeutta tai etuuden määrää tulisi vähentää. Keskeyttämisestä ja vähentämisestä on välittömästi ilmoitettava etuuden saajalle ja etuutta koskeva päätös on annettava viivytyksettä.

7 § (29.12.2005/1217)

7 § on kumottu L:lla [29.12.2005/1217](#).

8 § (26.6.2009/473)

Työttömyysetuuden maksaminen ilman päätöstä

Työttömyysetuuteen oikeutetulle henkilölle voidaan maksaa ilman päätöstä hänen hakemuksensa perusteella työttömyysetuutta ennakkona.

Ennakkoa voi olla maksettuna yhteensä enintään kahdelta kuukaudelta. Ennakko vähennetään myöhemmin myönnettävästä työttömyysetuudesta etuutta maksettaessa. Ennakko voidaan katsoa myös muun myöhemmin myönnettävän työttömyysetuuden ennakkosuorituksesi. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi tällöin kuitata myöhemmin myönnettävästä etuudesta ennakkomaksuna liikaa maksamansa etuuden määrän.

9 §

Työttömyysetuuden maksaminen kunnan toimielimelle

Työttömyysetuus voidaan joko osittain tai kokonaan sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitetun kunnan toimielimen pyynnöstä erityisen painavasta syystä maksaa toimielimelle toistaiseksi tai määräajan etuuden saajan, hänen perheensä ja hänen huollettavinaan olevien lasten elatukseen.

Jos kunnan toimielin on toimeentulotuesta annetun lain 23 §:n mukaisesti maksanut toimeentulotukea ennakkona odotettavissa olevaa työttömyysetuutta vastaan, työttömyysetuus maksetaan ennakkoa vastaavilta osin toimielimelle sen pyynnöstä.

9 a § (29.8.2008/585)

Lapsikorotuksen maksaminen Kansaneläkelaitokselle

Edellä 6 luvun 6 §:ssä tarkoitettu lapsikorotus maksetaan Kansaneläkelaitokselle sen pyynnöstä lapsen elatukseen käytettäväksi ajalta, jona lapselle maksetaan elatustukilain (580/2008) mukaista elatustukea työttömyysetuuden saajan laiminlyötyä lapsen elatusvelvollisuuden.

10 §

Takaisinperintä

Jos työttömyysetuutta on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu etuus on perittävä takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä työttömyysetuuden aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Lisäksi takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös silloin, kun takaisinperintää ei etuuden saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai kun perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan etuuden määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

(7.5.2004/354)

Liikaa maksettu työttömyysetuus jätetään takaisinperimättä siltä osin kuin sen määrä ylittää 14 §:n 1 momentissa tarkoitetun etuuden määrän, jonka Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa on perinyt takautuvasti suoritettavasta työkyvyttömyyden perusteella myönnetystä eläkkeestä.

Takaisinperintää koskeva lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

11 § (29.12.2005/1217)

11 § on kumottu L:lla [29.12.2005/1217](#).

12 § (22.12.2009/1188)

Matka-avustuksen takaisinperintä

Jos henkilö eroaa työstä tai omalla menettelyllään aiheuttaa työsuhteen päättymisen kuuden kuukauden kuluessa sen työsuhteen alkamisesta, jonka perusteella hänelle on maksettu 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettua matka-avustusta, peritään matka-avustus takaisin, jollei takaisinperintä ole kohtuutonta. Muutoin takaisinperintään sovelletaan, mitä 10 §:ssä säädetään.

13 §

Kuittaaminen

Takaisin perittäväksi päätetty määrä voidaan kuitata Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan myöhemmin maksamasta etuudesta ottaen kuitenkin huomioon, mitä ulosottolaissa (37/1895) säädetään palkan ulosmittauksen yhteydessä jätettävästä vähimmäistoimeentuloerästä. Ilman suostumusta kuittaaminen voidaan kuitenkin kohdistaa vain tämän lain mukaiseen tai siihen rinnastettavaan muuhun etuuteen. Etuuden saajan suostumuksella kuittaus voidaan kohdistaa muuhunkin etuuteen ja ulosoton suojaosuutta suurempana.

UlosottoL [37/1895](#) on kumottu L:lla [705/2007](#), ks. Ulosottokaari [705/2007 4 luku](#) 48–53 §.

14 §

Työttömyysetuuden periminen eräissä tapauksissa

Jos henkilö on saanut työttömyysetuutta samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, takuueläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, sukupolvenvaihdos- tai luopumiseläkettä, luopumiskorvausta, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, kuntoutusrahalain mukaista kuntoutusrahaa, tapaturmavakuutuslain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, työttömyyskassa tai Kansaneläkelaitos saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun työttömyysetuuden määrän takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä, luopumiskorvauksesta, luopumistuesta, päivarahasta tai tapaturmaeläkkeestä. ([20.8.2010/707](#))

L:lla [707/2010](#) muutettu 1 momentti tulee voimaan 1.3.2011. Aiempi sanamuoto kuuluu:

Jos henkilö on saanut työttömyysetuutta samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, sukupolvenvaihdos- tai luopumiseläkettä, luopumiskorvausta, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, kuntoutusrahalain mukaista kuntoutusrahaa, tapaturmavakuutuslain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, työttömyyskassa tai Kansaneläkelaitos saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun työttömyysetuuden määrän takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä, luopumiskorvauksesta, luopumistuesta, päivarahasta tai tapaturmaeläkkeestä.

Työttömyyskassan tai Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava eläkelaitokselle tai vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettua etuuden maksamista, että etuus tulee 1 momentin mukaisesti maksaa työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle.

Jos henkilö on perusteettomasti saanut peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti tämän lain mukaista muuta etuutta, Kansaneläkelaitos saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun peruspäivärahan tai työmarkkinatuen takautuvasti suoritettavasta ansiopäivarahasta. Vastaavasti työttömyyskassa saa periä perusteettomasti maksetun ansiopäivärahan takautuvasti suoritettavasta peruspäivarahasta tai työmarkkinatuesta.

15 §

Työttömyysetuuden ulosmittaus

Peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea ei saa ulosmitata.

Sopimus, joka tarkoittaa tähän lakiin perustuvan oikeuden siirtämistä toiselle, on mitätön.

15 a § (29.12.2005/1217)

Takaisinperintäsaatavan vanhentuminen

Päätös 10 ja 12 §:ssä tarkoitettua liikaa maksetun etuuden, tuen tai avustuksen takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa maksupäivästä lukien. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhenee viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ssä säädetään. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

16 §

Asetuksenantovaltuus

Työttömyysetuuden hakemisesta ja sen yhteydessä annettavista selvityksistä sekä työttömyysetuuksien maksamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

12 luku

Muutoksenhaku

1 §

Muutoksenhakuoikeus

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosastoilta. Vakuutusosaston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

(8.12.2006/1089)

Valituskirjelmä on toimitettava Kansaneläkelaitokselle tai asianomaiselle työttömyyskassalle 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut päätöksestä tiedon.

Työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan valittamalla työttömyysetuuden saamisen työvoimapolittisia edellytyksiä tai oikeudenkäyntikulujen jakamista koskevassa asiassa muutosta 1 momentin mukaisesti työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta 30 päivän kuluessa siitä, kun työnhakija on saanut Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöksestä tiedon, ja vakuutusosastoilta 30 päivän kuluessa siitä, kun työvoimaviranomainen on saanut päätöksestä tiedon. (8.12.2006/1089)

Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Työ- ja elinkeinotoimiston antamasta sitovasta lausunnosta ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.
([19.12.2008/1053](#))

2 § ([29.12.2005/1217](#))

2 § on kumottu L:lla [29.12.2005/1217](#).

3 § ([8.12.2006/1089](#))

3 § on kumottu L:lla [8.12.2006/1089](#).

4 §

Itseoikaisu

Jos Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:ssä säädetään.

Jos Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 1 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa asianomaisen muutoksenhakuelimen käsiteltäväksi. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu muutoksenhakuelimelle, on väliaikaisesta päätöksestä ilmoitettava sille viipymättä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettusta määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

5 § ([8.12.2006/1089](#))

Valituksen myöhästyminen

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosikeudelle annettava valitus on saapunut 1 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

6 § ([8.12.2006/1089](#))

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä. Työttömyysturva-asiamiehen katsotaan saaneen tiedon työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu työvoimaviranomaisen osoitteella, jollei muuta näytetä.

7 § ([8.12.2006/1089](#))

Päätöksen poistaminen

Jos Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta voi Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosikeus voi

Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Tehtyään edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitetun päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena.

Myös Finanssivalvonta voi esittää mainitulla tavalla virheellisen työttömyyskassan päätöksen poistamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksen poistamista vakuutusoikeudelle. Tehtyään esityksen Finanssivalvonta voi määrätä etuuden maksamisen väliaikaisesti keskeytettäväksi tai maksettavaksi esityksensä mukaisena. Lisäksi työttömyysturva-asiamies on oikeutettu hakemaan työvoimapolitiittisia edellytyksiä koskevassa asiassa lainvoimaisen päätöksen poistamista siten kuin 1 ja 2 momentissa säädetään. (19.12.2008/908)

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan on tutkittava asia uudelleen. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun taikka myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 §:ssä säädetään.

8 § (30.12.2003/1364)

Asiavirheen korjaaminen

Jos Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka ilmeisen väärään lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe, Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

Päätös voidaan korjata asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen.

9 § (19.12.2008/1053)

Oikeudenkäyntikulujen jakaminen

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusoikeus voi velvoittaa työvoimaviranomaisen korvaamaan oikeudenkäyntikulut kokonaisuudessaan tai osaksi Kansaneläkelaitokselle tai työttömyyskassalle asiassa, jossa Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa veloitetaan suorittamaan asianosaisen oikeudenkäyntikuluja ja oikeudenkäyntikulujen suoritusvelvollisuus perustuu pääasiassa tai osittain 11 luvun 4 §:n mukaiseen työvoimapolitiittiseen lausuntoon. Työ- ja elinkeinotoimistoa on kuultava korvausvastuun jakamisesta.

12 a luku (8.12.2006/1089)

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

1 § (8.12.2006/1089)

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii ensimmäisenä muutoksenhakuasteena työttömyysturvaa koskevissa asioissa. Lisäksi työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii muutoksenhakuasteena asioissa, joista laissa erikseen niin säädetään.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion varoista.

2 § (8.12.2006/1089)

Puheenjohtaja ja jäsenet

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa on puheenjohtaja, joka voi olla päätoiminen, sekä tarpeellinen määrä varapuheenjohtajia, lakimiesjäseniä, lääkärijäseniä sekä työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, jotka toimivat tuomarin vastuulla. Muille jäsenille kuin puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille määrätään henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajat, muut jäsenet ja heidän varajäsenensä viideksi vuodeksi kerrallaan. Heidän paikkansa vapautuessa kesken toimikauden nimitetään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Muutoin heidän oikeudestaan pysyä tehtävässään on voimassa, mitä tuomarinviran haltijoista on säädetty. Työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä puolet on nimitettävä työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja puolet työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan jäsenten tulee olla työttömyysturva-asioihin perehtyneitä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajien ja lakimiesjäsenten sekä näiden varajäsenten tulee lisäksi olla tuomarinvirkaan oikeuttavan tutkinnon suorittaneita. Lääkärijäsenten ja näiden varajäsenten tulee olla laillistettuja lääkäreitä.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen on ryhtyessään tehtävänsä vannottava tuomarinvala tai annettava tuomarinvakuutus siten kuin oikeudenkäymiskaaren 1 luvun 6 a ja 7 §:ssä säädetään, jollei hän ole tehnyt sitä jo aiemmin.

3 § (8.12.2006/1089)

Lainkäyttöasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta toimii jaostoihin jakautuneena siten kuin sen hallintojaosto päättää.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta ratkaisee lainkäyttöasiat vähintään nelijäsenisessä ja enintään kuusijäsenisessä jaostossa, jonka puheenjohtajana toimii työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden käsittelyyn osallistuvan jäsenen olla lääkäri. Jaosto on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja, lakimiesjäsen tai lääkärijäsen sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian tai siihen kuuluvan kysymyksen ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Vahvennettuun jaostoon kuuluvat muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu jaosto on päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kaksi kolmasosaa sen muista jäsenistä on läsnä. Muiden jäsenten osalta on lisäksi voimassa, mitä 2 momentissa säädetään.

Jos työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa ratkaistavalla asialla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta tai jos jaoston ratkaisu tulisi poikkeamaan aikaisemmasta käytännöstä, muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto taikka sen puheenjohtaja voi määrätä asian käsiteltäväksi muutoksenhakulautakunnan täysistunnossa. Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Lisäksi täysistunnon päätösvaltaisuus edellyttää, että läsnä on vähintään kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen. Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu lääketieteellisestä kysymyksestä, tulee yhden saapuvilla olevan jäsenen olla lääkäri.

Jaosto, vahvennettu jaosto ja täysistunto ovat kuitenkin päätösvaltaisia vain, jos yhteensä enintään puolet läsnä olevista jäsenistä on työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä. Jaosto on

päätösvaltainen myös silloin, kun paikalla on puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä, edellyttäen, että ne jaoston päätösvaltaiseen kokoonpanoon kuuluvat jäsenet, jotka eivät ole paikalla, ovat kirjallisesti ennen kokousta ilmoittaneet yksimielisesti yhtyvänsä esittelijän esitykseen ja tällä kannalla ovat myös läsnä olevat jäsenet.

3 a § (30.12.2010/1320)

Puheenjohtajan ratkaistavat asiat

Sen estämättä, mitä 3 §:n 2 momentissa säädetään, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ratkaisee esittelystä asiat, joissa on kysymys:

- 1) valituksen tai poistohakemuksen peruuttamisesta;
- 2) hallintolainkäyttölain (586/1996) 51 §:n 2 momentin mukaisesta valituksen tai hakemuksen tutkimatta jättämisestä;
- 3) uuden selvityksen johdosta kokonaisuudessaan palautettavasta tai siirrettävästä asiasta;
- 4) hakemuksesta, joka koskee tietojen tai asiakirjojen tiedoksisaantia oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain (381/2007) nojalla tai pyynnöstä, joka koskee tiedon antamista asiakirjasta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla;
- 5) täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevasta asiasta ja siihen liittyvästä vaatimuksesta; tai
- 6) ulosmittausta koskevasta asiasta ja siihen liittyvästä vaatimuksesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut asiat voidaan ratkaista myös 3 §:n 2 momentissa tarkoitetussa jaostossa, jos asian laatu sitä edellyttää.

4 § (8.12.2006/1089)

Hallintoasioiden käsittely työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintoasiat käsitellään hallintojaostossa. Sen puheenjohtajana toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja ja muina jäseninä muutoksenhakulautakunnan varapuheenjohtajat, kaksi lakimiesjäsentä sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on määrätty työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä toinen työntekijä- ja toimihenkilöyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta muutoksenhakulautakunnan jäseneksi. Hallintojaoston jäsenillä puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia lukuun ottamatta on henkilökohtaiset varajäsenet.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan täysistunto valitsee hallintojaoston lakimiesjäsenet, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet ja heidän varajäsenensä muutoksenhakulautakunnan lakimiesjäsenistä, työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevista jäsenistä ja heidän varajäsenistään.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto on päätösvaltainen, kun muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja, molemmat työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevat jäsenet sekä yksi lakimiesjäsen ovat läsnä.

5 § (30.12.2010/1320)

Asian käsittely

Asian käsittelyyn työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan hallintolainkäyttölakia, jollei lailla erikseen toisin säädetä.

Mitä hallintolainkäyttölain 38 §:ssä säädetään suullisen käsittelyn toimittamisesta yksityisen asianosaisen pyynnöstä hallinto-oikeudessa, koskee suullisen käsittelyn toimittamista muutoksenhakulautakunnassa. Muutoksenhakulautakunnassa sovelletaan myös asian käsittelyä ja selvittämistä koskevia hallintolainkäyttölain 37 ja 39–50 §:n säännöksiä sen estämättä, mitä mainitun lain 2 §:n 1 momentissa säädetään. Muutoksenhakulautakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa ei noudateta hallintolainkäyttölain 11

luvun säännöksiä ylimääräisestä muutoksenhausta.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa ja lautakunnan ratkaisukokoonpanosta asiassa, joka koskee oikeudenkäynnin julkisuutta, säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa.

Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Muutoksenhakulautakunnan lainvoimainen päätös pannaan täytäntöön niin kuin lainvoimainen tuomio.

Muutoksenhakulautakunta voi jättää kirjallisen tai suullisen selvityksen huomioon ottamatta, jos selvitys saapuu muutoksenhakulautakuntaan vasta asian ratkaisupäivänä tai sen jälkeen.

6 § (8.12.2006/1089)

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat säännökset työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan organisaatiosta, henkilöstöstä, asioiden käsittelystä ja toiminnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Työskentelyn järjestämisestä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnassa voidaan määrätä tarkemmin muutoksenhakulautakunnan työjärjestyksessä, jonka työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan hallintojaosto vahvistaa.

VI OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

1 §

Oikeus tietojen saamiseen

Kansaneläkelaitoksella, työ- ja elinkeinotoimistolla, työttömyyskassalla, työttömyysturva-asiamiehellä sekä tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain tai Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemista varten välttämättömät tiedot:

- 1) valtion ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;
- 2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä eläkesäätiöltä; sekä
- 3) työnantajalta, työttömyyskassalta, työpaikkakassalta sekä julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettulta koulutuspalvelujen tuottajalta ja muulta oppilaitokselta.

(19.12.2008/1053)

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus saada maksutta tehtäviensä hoitamista varten:

- 1) työ- ja elinkeinotoimistolta 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu työvoimapolitiininen lausunto;
- 2) rangaistuslaitokselta tiedot rangaistuksen alkamisesta ja päättymisestä; rangaistuslaitoksen on annettava tiedot välittömästi, kun henkilö otetaan rangaistuslaitokseen.

(19.12.2008/1053)

Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava asianomaiselle työttömyyskassalle, jos ansioon suhteutetun päivärahan saajalle tai tämän puolisolle myönnetään lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukainen kotihoidon tuki.

2 §

Tiedot rahalaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä maksutta käsiteltävänä olevan työmarkkinatukea koskevan asian ratkaisemista varten välttämättömät työmarkkinatuen hakijaa tai saajaa taikka hänen puolisoaan koskevat tiedot rahalaitoksilta, ellei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta eikä hän ole antanut suostumustaan tietojen saamiseen. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena ja ennen pyynnön esittämistä on hakijalle tai saajalle annettava siitä tieto.

3§

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus luovuttaa tehtävässään haltuunsa saamiaan tietoja työ- ja elinkeinotoimistolle työttömyysetuuden saamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin vaikuttavista seikoista. Työ- ja elinkeinotoimistolla on vastaavasti oikeus luovuttaa tietoja te-toimikunnalle 11 luvun 4 §:n 5 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi. (19.12.2008/1053)

Salassapitosäännösten estämättä voidaan 1 momentissa mainittuja tietoja luovuttaa edelleen asianomaiselle viranomaiselle rikkomusten ja rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten.

4§

Kansaneläkelaitoksen tietojen käyttöoikeus

Kansaneläkelaitoksella on oikeus yksittäistapauksessa käyttää tämän lain mukaista etuutta käsitellessään muiden sille säädettyjen tehtävien hoitamista varten saamiaan tietoja, jos on ilmeistä, että ne vaikuttavat mainittuun etuuteen ja tiedot on lain mukaan otettava huomioon päätöksenteossa ja Kansaneläkelaitoksella olisi oikeus saada tiedot muutoinkin erikseen.

5§

Tekninen käyttöyhteys

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus mainitussa momentissa säädettyin edellytyksin avata tekninen käyttöyhteys rekisteriensä salassapidettäviin tietoihin, jotka sillä on oikeus tämän luvun perusteella antaa tässä luvussa tarkoitetuille tiedonsaajille.

Mitä tässä pykälässä säädetään teknisen käyttöyhteyden avaamisesta ja tietojen antamisesta sen avulla, koskee myös Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan oikeutta saada teknisen käyttöyhteyden avulla 1 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

6§

Oikeus tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa ministeriölle, verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen etuus vaikuttaa, tämän lain mukaista etuutta tai korvausta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista etuuksista ja korvauksista sekä muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten, sekä poliisi- ja syyttäväviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämiseksi ja syytteenpanoa varten. Terveystilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon perusteita, ei kuitenkaan saa luovuttaa.

Kansaneläkelaitoksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus antaa kunnalle sellaisten henkilöiden henkilötunnukset ja muut yksilöintitiedot, joille maksettua työmarkkinatukea rahoitetaan kunnan varoista 14 luvun 3 a §:n nojalla sekä tiedot heille edellisenä kuukautena maksetun työmarkkinatuen määrästä. (29.12.2005/1217)

7 §

Ilmoitusvelvollisuus

Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassan on annettava etuuden hakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

8 §

Ulosottoviranomaisen tiedonsaantioikeus

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä asianomaisen viranomaisen pyynnöstä luovuttaa ulosottoa varten tiedot tämän lain mukaisten etuuksien määrästä, ei kuitenkaan niistä etuuksista, joita ei oteta huomioon ulosottolain 4 luvun 7 §:ssä tarkoitettua suojaosuutta laskettaessa. Lisäksi Kansaneläkelaitoksella on oikeus ilmoittaa tiedossaan olevat muut eläkkeitä ja muita sosiaalietuuksia maksavat laitokset.

UlosottoL 37/1895 on kumottu L:lla 705/2007, ks. Ulosottokaari 705/2007 4 luku 48–53 §.

9 § (19.12.2008/1053)

Työttömyysturva-asiamiehen tiedonsaanti- ja läsnäolo-oikeus

Työttömyysturva-asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta tiedot työvoimapolitiittisista lausunnoista siinä laajuudessa kuin asiamiehen tehtävät edellyttävät. Työttömyysturva-asiamies voi määrätä, että Kansaneläkelaitoksen, työttömyyskassan tai työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan tulee antaa nimettyä henkilöä koskeva päätös tiedoksi työttömyysturva-asiamiehelle.

Työttömyysturva-asiamiehellä on läsnäolo- ja puheoikeus te-toimikunnan kokouksessa te-toimikunnan käsitellessä työttömyysturva-asioita.

10 §

Etuudensaajarekisteri

Etuudensaajarekisteri on Finanssivalvonnan henkilörekisteri, joka toimii työttömyyskassojen maksamia etuuksia koskevana perusrekisterinä. Etuudensaajarekisteriin kerättyjä tietoja saa käyttää vain: (19.12.2008/908)

- 1) työttömyyskassojen valvontaan;
- 2) työttömyyskassojen maksamien etuuksien tilastointiin;
- 3) työttömyyskassojen maksamiin etuuksiin liittyvien väärinkäytösten selvittämiseen; sekä
- 4) lainsäädännön valmisteluun ja seurantaan.

Rekisteriin saadaan kerätä ja tallentaa työttömyysetuuksien maksatusjärjestelmissä olevia tarpeellisia tietoja, joita ovat:

- 1) etuutta saaneen henkilön henkilötunnus ja etuuden maksamiseen liittyvät henkilön taustatiedot;
- 2) tiedot henkilölle maksetuista etuuksista;
- 3) tiedot maksetuista työttömyysetuuksista ja niiden ajallisesta kohdentumisesta sekä tiedot etuuksien määräytymiseen vaikuttavista seikoista; sekä
- 4) tiedot työttömyyskassassa annetuista päätöksistä ja työttömyysetuushakemusten käsittelystä.

Henkilötietojen säilytysaika ja rekisteröityjen oikeusturva määräytyvät henkilötietolain (523/1999) nojalla.

Finanssivalvonnan oikeudesta saada ja luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) ja työttömyyskassalaissa. (19.12.2008/908)

14 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Etuuksien korotus

Lain 6 luvun 1 ja 6 §:ssä säädettyjä rahamääriä tarkistetaan siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

1 a § (22.12.2006/1252)

Palkan vähimmäismäärän ja työssäolokuukausien laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 5 luvun 4 §:n 3 momentissa ja 6 luvun 11 §:n 2 momentissa mainittuja määriä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut määrät ovat vuoden 2007 tasossa.

2 § (24.6.2004/608)

Päivärahan perusteena olevan palkan tarkistaminen

Jos ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa huomioidaan palkkaa 5 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentin perusteella pidennetyin tarkastelujakson ajalta, tarkistetaan tätä palkkaa siinä suhteessa kuin päivärahan alkamisajankohdalle vahvistettu työntekijän eläkelain 7 b §:ssä tarkoitettu palkkakerroin poikkeaa sille kalenterivuodelle vahvistetusta palkkakertoimesta, jona henkilö on viimeksi työskennellyt ennen 5 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarkastelujaksoa. (22.12.2009/1188)

Määrättäessä ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa yhdenjaksoisesti vähintään kolme vuotta jatkuneen osaeläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen tai osa-aikaeläkkeen tai tällaisen eläkkeen ohella tehdyn osa-aikaisen työn lakatessa eläkkeen alkamishetkellä vallinneen tilanteen mukaisesti tätä palkkaa tarkistetaan siinä suhteessa kuin päivärahan alkamisajankohdalle vahvistettu 1 momentissa tarkoitettu palkkakerroin poikkeaa sille kalenterivuodelle vahvistetusta palkkakertoimesta, jona eläke on alkanut.

2 a § (22.12.2009/1188)

Apurahakauden laskeminen

Jos apurahapäätöksestä tai muutoin ei käy ilmi 2 luvun 11 §:n 2 momentissa sekä 5 luvun 3 §:n 2 momentissa, 7 §:n 2 momentissa ja 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu apurahakausi, apurahakauden kesto lasketaan jakamalla työskentelyyn myönnetty apuraha myöntövuoden verottoman apurahan kuukausimäärällä.

3 § (22.12.2009/1188)

Ansiopäivärahan ja peruspäivärahan rahoitus

Palkansaajan ansiopäivärahan rahoituksesta säädetään työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa ja yrittäjän ansiopäivärahan rahoituksesta työttömyyskassalaissa.

Peruspäiväraha ja siihen liittyvä lapsikorotus sekä 6 luvun 3 b §:n mukainen korotusosa rahoitetaan valtion varoista ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta. Peruspäivärahan muutosturvalisä sekä 6 luvun 3 ja 3 a §:n mukaiset korotusosat rahoitetaan työttömyysvakuutusmaksun tuotosta.

3 a § (29.12.2005/1217)

Työmarkkinatuen rahoitus

Työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus rahoitetaan valtion varoista sen maksukauden loppuun, jonka aikana henkilölle on tullut maksetuksi työttömyytensä perusteella työmarkkinatukea yhteensä 500 päivältä. Sen jälkeiseltä työttömyysajalta työttömän työnhakijan toimeentulon turvaamiseksi maksettu työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus rahoitetaan puoliksi valtion ja työmarkkinatuen saajan kotikunnan varoista.

Työmarkkinatuen 500 maksupäivän laskeminen alkaa uudelleen alusta sen jälkeen, kun henkilö on tullut työssäoloehdon ja työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen uudelleen oikeutetuksi työmarkkinatukeen. Edellä 10 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettu työmarkkinatuki ja siihen liittyvä lapsikorotus, 7 luvun 4 §:ssä tarkoitettu korotusosa sekä 7 luvun 3 §:ssä tarkoitettu matka-avustus rahoitetaan kuitenkin aina valtion varoista, eikä niiden ajalta maksettua työmarkkinatukea lasketa mukaan työmarkkinatuen 500 maksupäivään. (22.12.2009/1188)

3 b § (29.12.2005/1217)

Etuuksien kattamiseksi suoritettavat ennakot

Valtion on suoritettava Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahaa varten kuukausittain ennakkoa siten, että ennakkojen määrä vastaa valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot ovat riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena. Työttömyysvakuutusrahaston on suoritettava Kansaneläkelaitokselle korotusosia ja muutosturvallisia varten ennakkoa siten, että ennakoiden määrä vastaa työttömyysvakuutusrahaston sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää ja että ennakot riittävät menojen kattamiseen jokaisena kuukautena. (22.12.2009/1188)

Valtion on suoritettava Kansaneläkelaitokselle työmarkkinatukea ja ylläpitokorvauksia varten kuukausittain ennakkoa siten, että ennakoiden määrä vastaa valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioitua määrää. Lisäksi valtion tulee suorittaa Kansaneläkelaitokselle sellainen määrä varoja, että Kansaneläkelaitoksen maksuvalmius työmarkkinatuen maksamiseen on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu (*maksuvalmiussuoritus*). Maksuvalmiussuoritus tulee palauttaa valtiolle, kun sitä ei enää tarvita työmarkkinatuen maksuvalmiuden turvaamiseen. Vuoden lopussa palauttamatta olevan maksuvalmiussuorituksen arvioitu määrä otetaan huomioon valtion osuuden ennakkosuorituksena, kun vahvistetaan valtion rahoitusosuuden määrää seuraavalle vuodelle.

Kansaneläkelaitos voi käyttää 1 momentissa tarkoitettuja ennakoita myös sosiaaliturva-asetuksen 69 ja 70 artiklan mukaisiin kustannuksiin.

3 c § (29.12.2005/1217)

Kuntien rahoitusosuuden perintä

Kansaneläkelaitos perii kunnilta kuukausittain jälkikäteen niiden rahoitusosuuden, jota Kansaneläkelaitos käyttää osana maksamaansa työmarkkinatukea. Jos kunta ei ole maksanut rahoitusosuuttaan viimeistään asetuksessa säädettyä eräpäivänä, peritään viivästysajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukainen viivästyskorko.

Työmarkkinatuen saajan kotikuntana pidetään kuntaa, joka 3 a §:n 1 momentissa mainittuna työmarkkinatuen maksupäivänä on hänen väestötietolaissa (507/1993) tarkoitettuun väestötietojärjestelmään merkitty kotikuntansa.

VäestötietoL 507/1993 on kumottu L:lla väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista 661/2009.

3 d § (29.12.2005/1217)

Muita rahoitusta koskevia säännöksiä

Edellä 10 luvun 6 §:ssä ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 3 §:ssä tarkoitettut ylläpitokorvaukset rahoitetaan valtion varoista. (22.12.2009/1188)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin Kansaneläkelaitoksen ja työttömyyskassojen ennakoiden ja lopullisen rahoituksen vahvistamisesta ja maksamisesta, 3 a §:ssä tarkoitettun kunnan rahoitusosuuden perimisestä Kansaneläkelaitokselle sekä 3 b §:n 2 momentissa tarkoitettun maksuvalmiussuorituksen suorittamisesta.

Tämän lain mukaisesta toiminnasta Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat hallintokulut luetaan sen hallintokustannuksiksi.

4 §

Toimeenpano-ohjeet

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa yhdenmukaisen käytännön aikaansaamiseksi työttömyysetuuksissa yleiset ohjeet. Ohjeet valmistelee Finanssivalvonta. ([19.12.2008/908](#))

Yhdenmukaisen käytännön aikaansaamiseksi voidaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säätää tarkemmin työttömyyskassoissa noudatettavasta menettelystä tässä laissa tarkoitettuja etuuksia myönnettäessä, maksettaessa ja takaisin perittäessä.

15 luku

Voimaantulosäännökset

1§

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003, kuitenkin siten, että lain 9 luvun 6 §:n 2 momentin 3 kohta sekä 3 ja 4 momentti tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2003.

Lain 6 luvun 1 ja 6 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Tämän lain 3 luvun 6 §:ää sovelletaan, kun työsuhde, jonka perusteella lainkohdan tarkoittamaa etuutta on maksettu, on päättynyt tämän lain voimaantulon jälkeen.

Sen estämättä, mitä tämän lain 4 luvun 1 §:n 3 kohdassa säädetään, sovelletaan henkilöön, jonka sovittelujakso on kesken lain tullessa voimaan, lain voimaan tullessa voimassa ollutta lakia etuuden sovittelusta sovittelujakson päättymiseen saakka.

Sen estämättä, mitä tämän lain 4 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetään, soviteltua työttömyysetuutta voidaan enimmäisajan täyttymisestä huolimatta myöntää 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettulle henkilölle työttömyysajalta 31 päivään joulukuuta 2009 saakka. ([30.11.2007/1101](#))

Sovellettaessa 5 luvun 3 §:n 2 momentin säännöstä rinnastetaan tämän lain mukaiseen työttömyyspäivärahaan 1 päivänä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta maksettu työttömyyspäiväraha.

Tämän lain 5 luvun 2 §:n 1 momenttia ja 6 §:n 1 momenttia sovellettaessa otetaan huomioon myös työttömyyskassan jäsenyys ennen tämän lain voimaantuloa.

Lain 6 luvun 3 §:ää sovelletaan työnhakijaan, jonka työsuhde on päättynyt tämän lain tultua voimaan, kuitenkin siten, että 6 luvun 3 §:n säännöstä ei sovelleta, jos eroraha on myönnetty tai myönnetään sellaisen aikaisemman työ- tai virkasuhteen perusteella, joka on päättynyt viiden vuoden aikana laskettuna taaksepäin henkilön sen työsuhteen päättymisestä, jonka perusteella työttömyysetuutta haetaan.

Tämän lain 6 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohtaa ja 10 §:n 1 kohtaa sovellettaessa otetaan huomioon myös palkansaajakassan jäsenyys ajalta ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 8 luvun 2 §:n 4 momentin mukaiseen työssäolovelvoitteeseen luetaan lain voimaantulon jälkeinen työ, työharjoittelu, työkokeilu ja työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus.

Lain 9 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun työssäoloehtoon luetaan myös ennen tämän lain voimaantuloa tehty työ tai harjoitettu yrittäjätoiminta.

Sen estämättä, mitä tämän lain 9 luvun 6 §:n 1 momentissa säädetään, 1 päivän tammikuuta ja 30 päivän kesäkuuta 2003 välisenä aikana työmarkkinatuki on kuitenkin 60 prosenttia sanotun momentin mukaisesti lasketusta työmarkkinatuesta. ([24.1.2003/39](#))

Tämän lain voimaantulon jälkeen alkavaan koulutukseen myönnettävä koulutuspäiväraha määräytyy siten kuin 6 luvun 3 §:ssä säädetään.

Tämän lain 11 luvun 10 §:n 3 momentin säännöstä työttömyyspäivärahan takaisinperinnästä sovelletaan

sellaisen aiheetta maksetun työttömyyspäivärahan takaisinperintään, joka kohdistuu aikaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain 14 luvun 2 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka 6 luvun 7 tai 8 §:n mukainen päivärahaikauden enimmäisaika alkaa lain voimaantulon jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

2§

Kumottavat säädökset

Tällä lailla kumotaan niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

- 1) 24 päivänä elokuuta 1984 annettu työttömyysturvalaki (602/1984);
- 2) työmarkkinatuesta 30 päivänä joulukuuta 1993 annettu laki (1542/1993);
- 3) työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta 30 päivänä joulukuuta 1997 annettu laki (1402/1997).

3§

Soveltamissäännös

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan työttömyysturvalakiin tai työmarkkinatuesta annettuun lakiin tai niiden nojalla myönnettävään etuuteen, viittauksen on katsottava tarkoittavan tämän lain mukaisia vastaavia säännöksiä ja tämän lain mukaista työttömyysetuutta, jollei tästä laista muuta johdu.

HE 115/2002, StVM 43/2002, EV 229/2002

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

24.1.2003/39:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2003.

LA 177/2002, StVM 50/2002, EK 35/2002

27.6.2003/582:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2003 kuitenkin siten, että sitä sovelletaan vuoden 2003 alusta.

Kansaneläkelaitos oikaisee viran puolesta ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn koulutuspäivärahaa koskevan päätöksen, jos etuuteen on sovellettu työmarkkinatuen tarveharkintaa koskevia 9 luvun 3 ja 4 §:ää tai osittaista työmarkkinatukea koskevaa 6 §:ää.

HE 3/2003, StVM 1/2003, EV 3/2003

14.11.2003/926:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Lakia sovelletaan ylläpitokorvauksiin, jotka kohdistuvat lain voimaantulon jälkeiseen aikaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 45/2003, TyVM 2/2003, EV 31/2003

21.11.2003/945:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

HE 98/2003, TyVM 5/2003, EV 48/2003

28.11.2003/970:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2003. Lain 4 luvun 1 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2004 lukien ja 15 luvun 1 §:n 5 momenttia sovelletaan 1 päivästä lokakuuta 2003 lukien.

Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa oikaisee viran puolesta ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn työttömyysetuutta koskevan päätöksen, jossa soviteltu työttömyysetuus on eväty tässä laissa tarkoitetun enimmäismaksuajan täyttymisen vuoksi.

HE 86/2003, StVM 15/2003, EV 50/2003

5.12.2003/1009:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

HE 69/2003, StVM 16/2003, EV 57/2003

30.12.2003/1353:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 132/2003, TyVM 9/2003, EV 130/2003

30.12.2003/1364:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

HE 141/2003, TyVM 8/2003, EV 122/2003

30.4.2004/307:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004.

Ulkomaalaiseen, jonka oikeus ansiotyöhön Suomessa määräytyy 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) mukaan, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 44/2004, TyVM 3/2004, EV 49/2004

7.5.2004/354:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2004. Sen 11 luvun 10 §:n 2 momentin toista virkettä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä syyskuuta 2004.

Lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa liikaa maksettuun etuuteen, tukeen ja avustukseen sekä syntyneeseen saatavaan. Tällaisen saatavan vanhentumisaikaa laskettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa kulunut aika. Kysymyksessä oleva saatava vanhentuu kuitenkin tämän lain nojalla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei se vanhentuisi myös 31 päivänä joulukuuta 2003 voimassa olleiden säännösten mukaan tätä ennen.

HE 158/2003, StVM 4/2004, EV 20/2004

24.6.2004/608:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2004. Lain 14 luvun 2 § tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tämän lain 6 luvun 4 §:n 3 momenttia ja 5 §:n 3 momenttia sovelletaan, kun työssäoloehto täyttyy

kokonaisuudessaan tämän lain tultua voimaan. Jos työssäoloehto täyttyy kokonaisuudessaan eläkkeen päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin osittain tämän lain tultua voimaan, sovelletaan ennen tämän lain voimaantuloa voimassa ollutta lakia.

Kun lain 14 luvun 2 §:n mukaisesti tarkistetaan ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 2005, tarkistetaan palkka ensin vuoden 2004 tasolle ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain mukaisien indeksilukujen suhteella. Vuoden 2004 tasosta palkka tarkistetaan tämän lain mukaisien palkkakertoimien suhteella päivärahan alkamisajankohdalle.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 61/2004, StVM 8/2004, EV 67/2004

9.7.2004/636:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tämän lain estämättä on Kansaneläkelaitoksen lain voimaan tullessa voimassa olevan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 7 §:n nojalla antama päätös voimassa päätöksessä määrätyn ajan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 76/2004, StVM 17/2004, EV 115/2004

3.12.2004/1047:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Lain 5 luvun 7 §:n 3 momenttia sovelletaan henkilöön, joka jää työttömäksi tai aloittaa 10 luvussa tarkoitetun koulutuksen tai työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen lain tultua voimaan. Palkansaajakassan jäsenyyden pituutta laskettaessa otetaan huomioon myös jäsenyys ajalta ennen lain voimaantuloa. Lain 5 luvun 8 §:n 3 momenttia sovellettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa tehty palkansaajan työssäoloehtoon luettava työ, ja lain 6 luvun 8 §:n 1 momenttia sovellettaessa otetaan huomioon myös ennen lain voimaantuloa yrittäjänä työskennellyt jaksot.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 140/2004, StVM 24/2004, EV 142/2004

21.12.2004/1240:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 222/2004, StVM 29/2004, EV 176/2004

30.12.2004/1330:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Siltä osin kuin lain 3 luvun 4 §:n 2 momentin 1 kohta koskee myös vanhuuseläkettä, sitä sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen myönnettäviin vanhuuseläkkeisiin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 223/2004, StVM 43/2004, EV 223/2004

23.6.2005/459:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2005.

Lain 4 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohtaa, 5 luvun 13 §:n 3 momenttia ja 7 luvun 9 §:n 4 momentin 2 kohtaa sovelletaan kuitenkin 1 päivästä kesäkuuta 2005 lukien. Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa oikaisee viran puolesta ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn työttömyysetuutta koskevan päätöksen, jossa työttömyysetuus on evätty tässä laissa tarkoitetun työtaistelutoimenpiteestä johtuneen työntöön estymisen ajalta.

Lain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetty peruspäivärahan korotusosan ja työllistymisohjelmallisän rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Lain 6 luvun 3 §:n 4 momenttia sovelletaan työnhakijaan, jonka työsuhde on päättynyt tämän lain tultua voimaan, kuitenkin siten, että 6 luvun 3 §:n 4 momentin säännöstä ei sovelleta, jos eroraha on myönnetty tai myönnetään sellaisen aikaisemman työ- tai virkasuhteen perusteella, joka on päättynyt viiden vuoden aikana laskettuna taaksepäin henkilön sen työsuhteen päättymisestä, jonka perusteella työttömyysetuutta haetaan.

Tämän lain voimaantulon jälkeen alkavaan koulutukseen myönnettävä koulutuspäiväraha määräytyy siten kuin 6 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetään.

Lain 6 luvun 3 a §:ää sovelletaan viran puolesta työnhakijaan, joka lain tultua voimaan aloittaa omatoimisen työhaun, työkokeilun, työnhakuun liittyvän valmennuksen tai työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen. Omatoimiseen työnhakuun, työkokeiluun, työnhakuun liittyvään valmennukseen ja työvoimapoliittiseen aikuiskoulutukseen, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa, kuitenkin aikaisintaan 16 päivänä helmikuuta 2005, ja joka jatkuu lain tultua voimaan, 6 luvun 3 a §:ää sovelletaan, jos työnhakija sitä Kansaneläkelaitokselta tai työttömyyskassalta kirjallisesti vaatii.

Lakia sovelletaan työllistymisohjelmaa koskevien säännösten osalta työnhakijaan, joka on irtisanottu tai joka on irtisanoutunut työsopimuksesta 6 luvun 3 a §:n 2 momentin mukaisesti taikka jonka määräaikainen työsuhde on päättynyt 16 päivänä helmikuuta 2005 tai sen jälkeen ja jolle on laadittu työllistymisohjelmaa vastaava ohjelma.

Lain 6 luvun 3 a §:n 1 momentin 1–4 kohtia ja 2 momenttia sovelletaan myös työnhakijaan, joka on menettänyt työnsä ennen lain voimaantuloa.

Sen estämättä, mitä 14 luvun 1 §:ssä säädetään rahamäärien tarkistamisesta, Kansaneläkelaitos tarkistaa 1 päivänä heinäkuuta 2005 tämän lain 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspäivärahan korotusosan ja työllistymisohjelmallisän rahamäärän vuoden 2005 tasolle samassa suhteessa kuin kansaneläkeindeksin pisteluku on muuttunut siitä kansaneläkeindeksin pisteluvusta, jonka mukaisina rahamäärät on määritelty tässä laissa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 48/2005, TyVM 6/2005, EV 79/2005

9.12.2005/1008:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 189/2005, StVM 26/2005, EV 153/2005

9.12.2005/1009:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 162/2005, StVM 30/2005, EV 165/2005

22.12.2005/1180:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Lain 5 luvun 13 §:n 1 ja 2 momenttia, 7 luvun 9 §:n 3 momenttia, 10 luvun 3 §:n 2 momentin 1 kohtaa sekä 3–5 momenttia, 5 §:n 1 momenttia, 6 §:n 2 momenttia sekä 10 §:ää sovelletaan henkilöön, joka aloittaa päätoimisen, ammatillisia valmiuksiaan edistävän koulutuksen tai joka ryhtyy päätoimisesti jatkamaan ennen työttömyyttä keskeytyneitä, ammatillisia valmiuksia edistäviä opintojaan lain voimaantulon jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 130/2005, StVM 27/2005, EV 161/2005

29.12.2005/1217:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin yhdistelmätukea koskeviin päätöksiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Sovellettaessa 7 luvun 5 §:n 2 momentin 1 kohtaa palkkatukeen rinnastetaan ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty yhdistelmätuki ja työnantajalle palkkauskustannuksiin myönnetty työllistämistuki.

Lain 8 luvun 4 a §:ää sovelletaan, jos siinä tarkoitettu työmarkkinatuen hakijan menettely on tapahtunut lain voimassa ollessa.

Lain 8 luvun 4 a §:ssä ja 14 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuihin maksupäiviin luetaan myös ne päivät, joilta on ennen lain voimaantuloa maksettu työmarkkinatuki. Työttömyyden perusteella maksettuna työmarkkinatukena pidetään myös kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisen kuntouttavan työtoiminnan aikaista työmarkkinatukea, joka on maksettu ennen lain voimaantuloa. Lain 14 luvun 3 ja 3 a–3 d §:ää sovelletaan maksukausilta, joilta Kansaneläkelaitos on maksanut työmarkkinatukea tuen hakijalle lain tultua voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 164/2005, StVM 34/2005, EV 216/2005

8.6.2006/462:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Lain 5 luvun 4 §:n 4 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2006 siten, että sen ensimmäistä virkettä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2006 ja toista virkettä 1 päivästä tammikuuta 2007.

Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa oikaisee viran puolesta ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn työttömyysetuutta koskevan päätöksen, jossa etuus on hylätty sen vuoksi, ettei työssäoloehtoon ole luettu puolta niiden kalenteriviikkojen lukumäärästä, joina tehdyn työn palkkauskustannuksiin työnantaja on saanut samalta ajalta työmarkkinatukea ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa tarkoitettua työllistämistukea.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 227/2005, StVM 9/2006, EV 41/2006

29.6.2006/548:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2006.

Lain 2 luvun 20 §:n 1 momenttia sovelletaan, jos työnhakusuunnitelman, aktivointisuunnitelman,

kotoutumissuunnitelman tai työllistymisohjelman toteuttamisen laiminlyönti on tapahtunut lain tultua voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 45/2006, TyVM 5/2006, EV 62/2006

1.12.2006/1063:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 138/2006, TyVM 9/2006, EV 144/2006

8.12.2006/1089:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Mitä muualla laissa säädetään työttömyysturvalautakunnasta, koskee tämän lain voimaan tultua työttömyysturvan muutoksenhakulautakuntaa.

Työttömyysturvalautakunnan puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi 31 päivänä joulukuuta 2010 päättyväksi toimikaudeksi nimetyillä jäsenillä on oikeus jatkaa vastaavassa tehtävässä työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimikauden päättymiseen saakka.

Tämän lain voimaan tullessa vakuutusosoikeudessa vireillä olevat 12 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut poistohakemukset ratkaistaan vakuutusosoikeudessa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 182/2006, StVM 33/2006, EV 167/2006

22.12.2006/1252:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Laskettaessa työssäoloaikaa ennen tämän lain voimaantuloa olevalta ajalta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 195/2006, StVM 51/2006, EV 239/2006

22.12.2006/1278:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

HE 197/2006, StVM 38/2006, EV 176/2006

12.1.2007/14:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2007.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 130/2006, StVM 26/2006, EV 132/2006

30.3.2007/389:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2007.

HE 12/2006, LaVM 25/2006, EV 268/2006

11.5.2007/576:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 90/2006, StVM 56/2006, EV 283/2006

30.11.2007/1101:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 123/2007, StVM 11/2007, EV 61/2007

21.12.2007/1354:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Lain 3 luvun 6 §:n 3 momenttia sovelletaan työaikapankista tämän lain voimassa ollessa maksettua rahakorvaukseen.

Tämän lain 4 luvun 3 §:n 3 momenttia ja 4 §:n 1 momenttia sovelletaan tämän lain voimassa ollessa säästettyyn ja nostettuun työaikaan ja ansioon.

Tämän lain 6 luvun 4 §:n 2 momenttia sovelletaan, jos työntekijän työssäoloehto on täytynyt tämän lain voimassa ollessa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 136/2007, StVM 28/2007, EV 129/2007

29.8.2008/585:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 49/2008, StVM 10/2008, EV 69/2008

19.12.2008/908:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

HE 66/2008, TaVM 20/2008, EV 109/2008

19.12.2008/997:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

HE 92/2008, StVM 22/2008, EV 132/2008

19.12.2008/1053:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat työvoimatoimikunnan toimivaltaan kuuluneet asiat ratkaisee työ- ja elinkeinotoimisto.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 165/2008, TyVM 11/2008, EV 156/2008

13.3.2009/163:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 226/2008, StVM 1/2009, EV 7/2009

29.5.2009/344:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon vaatimiin toimenpiteisiin.

HE 39/2009, StVM 11/2009, EV 59/2009

26.6.2009/472:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Ennen tämän lain voimaantuloa alkaneeseen 10 luvun mukaiseen koulutukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 6 luvun 3 b §:n 2 momenttia sovelletaan henkilöön, jonka työssäoloehto täyttyy lain tultua voimaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 49/2009, TyVM 7/2009, EV 79/2009

26.6.2009/473:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 85/2009, StVM 19/2009, EV 88/2009

11.12.2009/1049:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 223/2009, StVM 41/2009, EV 185/2009

22.12.2009/1188:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Työnhakijaan, joka ei ole saanut työttömyyspäivärahaa 1 päivältä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta, sovelletaan 5 luvun 2 ja 3 §:ää sen jälkeen, kun hän on ollut työssäoloehdon täyttävässä työssä tämän lain voimassa ollessa vähintään yhden kalenteriviikon.

Sovellettaessa 5 luvun 3 §:n 1 momenttia työnhakijoihin, jotka ovat saaneet työttömyyspäivärahaa 1 päivältä tammikuuta 1997 tai sen jälkeiseltä ajalta, työssäoloehdon tarkastelujakso ulottuu enintään 1 päivään tammikuuta 2008, jollei ole mainitun pykälän 2 tai 3 momentin mukaista syytä tarkastelujakson pidentämiseen. Lain 5 luvun 3 §:n 3 momenttia ja 4 §:n 4 momenttia sovelletaan aikaan lain voimaantulosta

alkaen.

Lain 5 luvun 6 ja 7 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka yritystoiminta päättyy ja työttömyys alkaa tämän lain tultua voimaan.

Lain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetty peruspäivärahan rahamäärä sekä 6 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty peruspäivärahan korotusosan ja muutosturvalisän rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Lain 6 luvun 2, 3 b–3 d ja 5 a §:ää sekä 7 luvun 5 §:ää sovelletaan päivärahoihin, jotka kohdistuvat aikaan lain voimaantulosta alkaen. Jos henkilöllä on oikeus saada 7 momentin perusteella korotettua ansio-osaa enintään 150 päivältä, sovelletaan tähän päivärahaan 6 luvun 2 §:n 2 momenttia 31 päivään joulukuuta 2010 saakka siten, että korotettu ansio-osa on 55 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta, ja kun palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 32,5 prosenttia. Jos työnhakijalle ennen tämän lain voimaan tuloa laadittuun työllistymisohjelmaan sisältyy työsuhteen päättymisen jälkeistä omatoimista työnhakua, hänellä on 6 luvun 3 c §:n 2 momentin estämättä oikeus muutosturvalisään tai muutosturvan ansio-osaan omatoimisen työnhaun ajalta 31 päivään maaliskuuta 2010 saakka.

Lain 6 luvun 3 §:ää sovelletaan henkilöön, jonka päivärahauden enimmäisaika alkaa tämän lain tultua voimaan.

Sen estämättä, mitä 6 luvun 3 a §:n 4 momentissa säädetään korotusosan ja korotetun ansio-osan enimmäisajasta, henkilöllä on oikeus saada korotusosaa ja korotettua ansio-osaa yhteensä enintään 150 päivältä, jos hänen työsuhteensa on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Mitä tässä laissa säädetään työllistymissuunnitelmasta, sovelletaan myös työnhakusuunnitelmaan ja työllistymisohjelmaan. Mitä tässä laissa säädetään työllistymissuunnitelmaa korvaavasta suunnitelmasta, sovelletaan myös kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa tarkoitettuun aktivointisuunnitelmaan ja maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetussa laissa tarkoitettuun kotoutumissuunnitelmaan.

Jos henkilön oikeus koulutuspäivärahaan on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, hänelle maksetaan tämän lain mukaista työttömyysetuutta lain voimaantulon jälkeiseltä opiskeluajalta. Sen estämättä, mitä 6 luvun 7 §:ssä säädetään työttömyyspäivärahauden enimmäisajasta, koulutuspäivärahaan ja työttömyyspäivärahaan oikeuttavien korvauspäivien yhteenlaskettu määrä voi olla enintään 565 päivää. Jos henkilö on aloittanut koulutuksen tai opinnot ennen kuin hän on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 65 työttömyyspäivältä, koulutuspäivärahaa ja työttömyyspäivärahaa maksetaan enintään 500 päivältä lisätynä niillä päivillä, joilta hänelle on ennen koulutuksen tai opintojen alkua maksettu työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 179/2009, StVM 50/2009, EV 225/2009

22.12.2009/1192:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. (21.12.2010/1245)

Lain 4 luvun 4 a §:ää sovelletaan lomautuksiin, jotka toteutetaan 4 päivän tammikuuta 2010 ja 1 päivän tammikuuta 2012 välisenä aikana, ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2011. (21.12.2010/1245)

Lain 6 luvun 4 §:n 3 momenttia sovelletaan määriteltäessä ansiopäivärahan perusteena olevaa palkkaa vuosina 2010–2012 ansaittujen palkkojen perusteella, ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2012. (21.12.2010/1245)

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. (21.12.2010/1245)

HE 222/2009, StVM 53/2009, EV 253/2009

22.12.2009/1199:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 178/2009, PeVL 27/2009, StVL 20/2009, TyVM 11/2009, EV 224/2009

22.12.2009/1273:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lakia sovelletaan kaikkiin lain voimaan tullessa tai sen jälkeen kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 3 §:ssä tarkoitetut edellytykset täyttäviin henkilöihin, jos laissa tarkoitettu menettely on tapahtunut lain voimassa ollessa.

HE 194/2009, StVM 46/2009, EV 218/2009

22.12.2009/1560:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 161/2009, HaVM 18/2009, EV 205/2009

30.4.2010/313:

Tämä laki tulee voimaan 10 päivänä toukokuuta 2010.

Tässä laissa tarkoitettuun työnhakijan menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa kesken olevan työllistymistä edistävän palvelun tai muun palvelun ajalta maksettavaan ylläpitokorvaukseen sovelletaan säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain voimaan tullessa.

Lain 6 luvun 11 §:n 1 momenttia ja 3 momentin johdantokappaletta sekä 7 luvun 11 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2010.

HE 274/2009, TyVM 3/2010, EV 46/2010

14.5.2010/361:

Tämä laki tulee voimaan 19 päivänä toukokuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 34/2010, StVM 8/2010, EV 68/2010

20.8.2010/707:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

HE 50/2010, StVM 10/2010, EV 86/2010

17.12.2010/1159:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Sitä sovelletaan kuitenkin jo 10 päivästä toukokuuta 2010.

Jos 2 luvun 1 a §:n 2 momentin nojalla työttömyysetuuteen oikeutetulle on ennen tämän lain voimaantuloa maksettu työmarkkinatukea muun kuin perhesiteen perusteella myönnetyn jatkuvan oleskeluluvan perusteella, aiheettomasti maksettua työmarkkinatukea ei peritä takaisin.

HE 240/2010, TyVM 11/2010, EV 219/2010

21.12.2010/1245:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

HE 254/2010, StVM 45/2010, EV 259/2010

30.12.2010/1320:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

HE 218/2010, StVM 42/2010, EV 246/2010

30.12.2010/1388:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011.

Ennen tämän lain voimaantuloa aloitettuihin toimenpiteisiin, jotka jatkuvat lain voimaantulon jälkeen, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 185/2010, HaVM 26/2010, EV 239/2010

18.2.2011/144:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Tätä lakia ei sovelleta tämän lain voimaantullessa vireillä oleviin hakemuksiin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 316/2010, StVM 49/2010, EV 287/2010